

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Leka kommune

Arkivsak: 24/270
Møtedato/tid: 22.05.2024 kl. 12:00
Møtested: Kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
07/24	Rutiner mv. vedr. verdisaker mv. for beboere på sykeheimen
08/24	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2023
09/24	Forenklet etterlevelsekontroll - offentlige anskaffelser Nr. brev nr. 8
10/24	Bestemme virksomhetsbesøk
11/24	Plan forvaltningsrevisjon 2024 - 2028
12/24	Plan for eierskapskontroll 2024-2028
13/24	Medlemskap i Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)
14/24	Referatsaker mai 24
15/24	Innspill til kontrollutvalgets arbeid
16/24	Godkjenning av protokoll

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer 16.05.2024

Mari-Anne Hoff (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Rutiner mv. vedr. verdisaker mv. for beboere på sykeheimen

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Leka kommune

Møtedato

22.05.2024

Saknr

07/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/605 - 6

Forslag til vedtak

Den gitte informasjon tas til orientering

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har ønsket orientering fra administrasjonen på rutiner mv. vedr. verdisaker/kontanter beboere på sykeheimen.

Kommunedirektøren, eller de han bemyndiger, innkalles til kontrollutvalgets møte 22.05.24 for å følge orientering:

- *Rutiner og praksis vedr. verdipost til sykeheimsbeboere når beboer selv ikke er til stede.*
- *Rutiner og praksis på oppbevaring av verdisaker, bank-/kredittkort og kontanter o.l. tilhørende sykeheimsbeboere*
- *Arbeidet med å sikre at ansatte med beboerkontakt er bevisst sin rolle og ansvar når det gjelder ovenfornevnte*

Vurdering

Om ikke kontrollutvalget selv bestemmer noe annet ut fra det som blir opplyst i møtet, anbefales det å ta den gitte informasjon til orientering.

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Leka kommune

Møtedato

22.05.2024

Saknr

08/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/523 - 5

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Vedlegg

Revisjonsberetning 2023

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2023

Årsregnskap Leka kommune 2023

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal i denne saken vedta en uttalelse om kommunekassens årsregnskap, vanligvis omtalt som kommunens årsregnskap. Kontrollutvalgets uttalelse omfatter regnskapet for den samlede kommunale virksomheten, konsolidert årsregnskap. For Leka er dette det samme som kommunekassens årsregnskap. Uttalelsen skal gjøre formannskapet og kommunestyret oppmerksomme på forhold som har betydning for om årsregnskap og årsberetning kan godkjennes.

Uttalelsen sendes til kommunestyret med kopi til formannskapet. Formannskapet må ha uttalelsen så tidlig at det kan ta hensyn til den når det behandler innstilling om godkjenning av årsregnskap og årsberetning til kommunestyret.

Kommunekassens årsregnskap

Kommunekassens årsregnskap skal gi kommunestyret grunnlag for styring og kontroll av den samlede økonomiske utviklingen. Årsregnskapet er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Det er levert innen fristen.

Kommunedirektøren vil orientere kontrollutvalget om årsregnskap og årsberetning i møtet.

Årsberetning

Årsberetningen omfatter alleå forhold som kreves i kommuneloven, jfr. revisjonsberetningen.

Revisjonsberetningen

Revisor bekrefter at årsregnskapet og årsberetningen inneholder opplysningene som kreves i lov og forskrift. Revisor bekrefter også at årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet, og om vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Revisjonsberetningen er levert innen fristen.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor vil orientere om arbeidet med revideringen av kommunens regnskaper i møtet.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kontrollutvalgets uttalelse er basert på kommunens årsregnskap og årsberetning og revisjonsberetningen.

Kontrollutvalget bekrefter i uttalelsen at regnskapet er revidert på betryggende måte og i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. Det går dessuten fram av uttalelsen at årsberetningen omfatter alle forhold som kreves i kommuneloven.

Vurdering

Kontrollutvalget står fritt til å bestemme innholdet i uttalelsen. Sekretariatet vil likevel påpeke at formålet med uttalelsen primært er å gi innspill til kommunestyret og formannskapet's behandling av årsregnskap og årsberetning for 2023. Det vil si at uttalelsen bare bør omtale forhold som har betydning for om årsregnskapet og årsberetningen kan godkjennes. Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med det vedlagte forslaget. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.

Til kommunestyret i
Leka kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskap for Leka kommune som viser et netto driftsresultat på kr 550 159. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Årsberetning er pliktige opplysninger i årsberetning etter kommuneloven § 14-7, og øvrig informasjon er all annen informasjon i samme dokument eller annen årsrapport som følger årsberetning og årsregnskap. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning datert 02.04.2024 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Leka kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentet bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om budsjettavvik.

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Steinkjer, 9. april 2024

Knut Tanem
statsautorisert revisor
oppdragsansvarlig

Til kommunestyret

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning for 2023

Kontrollutvalget har i møte 22.05.24, behandlet kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023. Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr 550 519.- og er gjort opp i balanse.

I revisjonsberetning, datert 09.04.24, bekrefter revisor at regnskapet og årsberetningen er avlagt i tråd med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Kontrollutvalget har fått muntlige orienteringer fra kommunedirektøren og fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor. De svarte også på spørsmål fra utvalgets medlemmer under behandling av saken.

Kontrollutvalget har vært løpende orientert om revisors arbeid gjennom året og i forbindelse med årsoppgjøret. Kontrollutvalget har ikke blitt kjent med forhold som har betydning for kommunestyrets godkjenning av årsregnskap og årsberetning for 2023.

Kontrollutvalget anbefaler på denne bakgrunnen at kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023 godkjennes.

*Kontrollutvalget/s/
22.05.24*

Kopi: Formannskapet

Årsregnskapet for Leka kommune

2023

Bevilgningsoversikt drift (§ 5-4 første ledd)

	Note	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Oppr. budsjett 2023	Regnskap 2022
1 Rammetilskudd		52 918 349	51 427 000	51 086 000	49 170 440
2 Inntekts- og formuesskatt		16 274 151	17 223 000	16 614 000	18 035 636
3 Eiendomsskatt		2 227 432	2 225 939	2 208 939	2 216 639
4 Andre generelle driftsinntekter		21 858 120	10 192 000	8 584 000	27 166 535
5 Sum generelle driftsinntekter		93 278 052	81 067 939	78 492 939	96 589 250
6 Sum bevilgninger drift, netto		89 406 190	80 383 058	76 106 058	81 713 171
7 Avskrivninger	4	4 012 979	7 604 450	7 604 450	3 806 773
8 Sum netto driftsutgifter		93 419 169	87 987 508	83 710 508	85 519 944
9 Brutto driftsresultat		-141 118	-6 919 569	-5 217 569	11 069 306
10 Renteinntekter		1 537 908	486 000	450 000	565 035
11 Utbytter		943 698	946 000	800 000	793 520
12 Gevinst og tap på finansielle OM		0	0	0	0
13 Renteutgifter		-2 573 178	-2 169 000	-2 169 000	-1 364 083
14 Avdrag på lån	10	-3 230 130	-3 873 381	-3 873 381	-2 804 929
15 Netto finansutgifter		-3 321 702	-4 610 381	-4 792 381	-2 810 457
16 Motpost avskrivninger	4	4 012 979	7 604 450	7 604 450	3 806 773
17 Netto driftsresultat		550 159	-3 925 500	-2 405 500	12 065 622
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>					
18 Overføring til investering		266 640	0	0	2 972 794
19 Avsetninger til bundne driftsfond	13,14	1 375 448	821 656	821 656	1 157 943
20 Bruk av bundne driftsfond	13	-2 837 880	-282 256	-282 256	-1 072 969
21 Avsetninger til disposisjonsfond	13	2 305 100	2 305 100	2 305 100	9 007 853
22 Bruk av disposisjonsfond	13	-559 149	-6 770 000	-5 250 000	0
23 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
24 Sum disponering/dekning av netto driftsresultat		550 159	-3 925 500	-2 405 500	12 065 622
25 Fremføring til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Sum bevilgning drift, netto (§5-4 andre ledd)

Bevilgningsoversikt per budsjettområde drift	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Avvik R - B	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Politisk virksomhet og kontroll					
Driftsutgifter	3 337 038	2 723 910		2 723 910	
Driftsinntekter	-169 730	-3 000		-3 000	
Netto bevilgning	3 167 308	2 720 910		2 720 910	
Avsetning til bundet fond	0	0		0	
Bruk av bundne fond	-188 740	0		0	
Totalt for området	2 978 568	2 720 910	257 658	2 720 910	2 809 417
Oppvekst og familie					
Driftsutgifter	26 186 727	23 895 846		23 740 846	
Driftsinntekter	-5 517 132	-6 912 060		-6 912 060	
Netto bevilgning	20 669 595	16 983 786		16 828 786	
Avsetning til bundet fond	66 871	13 656		13 656	
Avsetning til disposisjonsfond	1 450 100	1 450 100		1 450 100	
Bruk av bundne fond	-260 039	-163 256		-163 256	
Totalt for området	21 926 527	18 284 286	3 642 241	18 129 286	18 622 317
Helse og velferd					
Driftsutgifter	47 141 362	38 531 811		37 306 811	
Driftsinntekter	-8 241 053	-7 062 000		-7 062 000	
Netto bevilgning	38 900 309	31 469 811		30 244 811	
Avsetning til bundet fond	110 624	0		0	
Bruk av bundne fond	-16 079	0		0	
Totalt for området	38 994 854	31 469 811	7 525 043	30 244 811	34 694 601
Teknisk og eiendom					
Driftsutgifter	22 016 576	17 005 413		16 705 413	
Driftsinntekter	-7 707 346	-8 856 169		-8 856 169	
Netto bevilgning	14 309 230	8 149 244		7 849 244	
Avsetning til bundet fond	149 280	0		0	
Bruk av bundne fond	-2 634	0		0	
Totalt for området	14 455 876	8 149 244	6 306 632	7 849 244	13 694 601
Strategi og samfunn					
Driftsutgifter	10 901 317	9 740 518		8 610 518	
Driftsinntekter	-4 048 270	-2 535 350		-2 535 350	
Netto bevilgning	6 853 047	7 205 168		6 075 168	
Avsetning til bundet fond	1 029 719	8 000		8 000	
Avsetning til disposisjonsfond	161 570	0		0	
Bruk av bundne fond	-2 359 545	-119 000		-119 000	
Bruk av disposisjonsfond	-289 509	-1 625 000		-1 625 000	
Totalt for området	5 395 282	5 469 168	-73 886	4 339 168	7 087 218
Stab/støtte					
Driftsutgifter	11 178 056	8 973 585		8 232 585	
Driftsinntekter	-1 097 854	-14 000		-14 000	
Netto bevilgning	10 080 202	8 959 585		8 218 585	
Avsetning til bundet fond	18 955	0		0	
Bruk av bundne fond	-10 844	0		0	
Totalt for området	10 088 313	8 959 585	1 128 728	8 218 585	8 596 489

Bevilgningsoversikt per budsjettområde drift	Revidert		Avvik R - B	Opprinnelig	
	Regnskap 2023	budsjett 2023		budsjett 2023	Regnskap 2022
Administrativ ledelse					
Driftsutgifter	2 759 440	2 171 440		2 171 440	
Driftsinntekter	-240 250	0		0	
Netto bevilgning	2 519 190	2 171 440		2 171 440	
Avsetning til bundet fond	0	0		0	
Bruk av bundne fond	0	0		0	
Totalt for området	2 519 190	2 171 440	347 750	2 171 440	1 995 542
Finansområdet					
Driftsutgifter	-4 360 751	-1 366 886		-2 092 886	
Driftsinntekter	-1 745	-20 000		-20 000	
Netto bevilgning	-4 362 496	-1 386 886		-2 112 886	
Avsetning til bundet fond	0	0		0	
Bruk av bundne fond	0	0		0	
Totalt for området	-4 362 496	-1 386 886	-2 975 610	-2 112 886	-1 251 861
Bevilgnings drift netto	91 996 113	75 837 558	16 158 555	71 560 558	85 788 609
Herav:					
Avskrivninger	-4 012 979	0		0	-3 806 773
Andre generelle tilskudd ført på budsjettområdene	120 214	4 080 000		4 080 000	
Netto avsetning til eller bruk av fond	140 271	435 500		435 500	-1 121 672
Renteinntekter på budsjettområdene	218 873	30 000		30 000	853 007
Aksjeutbytte på budsjettområdene	943 698	0		0	
Renteutgifter på budsjettområdene	0	0		0	
Bevilgning drift, netto korrigert	89 406 190	80 383 058		76 106 058	81 713 171

Bevilgningsoversikt investeringer (§ 5-5 første ledd)

	Note	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Oppr. budsjett 2023	Regnskap 2022
1 Investeringer i varige driftsmidler	4	27 066 160	76 282 162	42 245 000	15 693 430
2 Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	230 790	450 000	450 000	204 151
4 Utlån av egne midler		0	0	0	0
5 Avdrag på lån		0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	20	27 296 950	76 732 162	42 695 000	15 897 581
7 Kompensasjon for merverdiavgift		4 866 134	17 090 522	8 581 232	2 323 390
8 Tilskudd fra andre		447 336	0	0	1 903 375
9 Salg av varige driftsmidler		0	0	0	0
10 Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	860 493
11 Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0
13 Bruk av lån		21 716 840	59 191 640	33 663 768	12 296 310
Sum investeringsinntekter		27 030 310	76 282 162	42 245 000	17 383 569
15 Videreutlån	6	2 234 112	2 000 000	2 000 000	1 690 000
16 Bruk av lån til videreutlån		-2 234 112	-2 000 000	-2 000 000	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	9	540 578	250 000	250 000	362 978
18 Mottatte avdrag på videreutlån	6	-720 550	-250 000	-250 000	-406 499
19 Netto utgifter videreutlån		-179 972	0	0	1 646 479
20 Overføring fra drift		266 640	0	0	2 972 794
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	13	-179 972	0	0	-43 660
22 Bruk av bundne investeringsfond		0	0	0	0
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond		0	450 000	450 000	0
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	-2 768 643
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		86 668	450 000	450 000	160 491
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0	0	0

Detaljert oppstilling over investeringsprosjekter

Spesifikasjon av linje 1 i Bevilgningsoversikt investering	Regnskap	Regulert	Opprinnelig	Regnskap
Investering i varige driftsmidler:	2023	budsjett 2023	budsjett 2023	2022
1020 NYTT ALARMSYSTEM LEKA SYKESTUE	0	0	0	568 517
1060 KAPITALBUDSJETT - STARTLÅN	0	0	0	1 170
1095 OPPGRADERING SKOLEKJØKKEN	416 077	625 000	625 000	0
1150 ISYPROACTIV	131 219	168 700	0	0
1220 UTSKIFTINGSPLAN PC-ER	308 255	275 000	275 000	0
1441 OPPGRADERING NTE-BYGG	299 389	0	0	32 610
1442 LÅSESYSTEM - KOMMUNALE BYGG	0	500 000	500 000	0
1450 FLYFOTOGRAFERING	0	0	0	150 954
1565 RASSIKRING SOLSEMHULA	412 189	500 000	500 000	0
1580 ÅRDALSSAND, PADLEHUKER	0	1 250 400	1 250 400	0
1661 GONGSTØVEIEN - OMLEGGING	329 596	1 250 000	1 250 000	48 985
1663 LADESTASJON EL-BILER	0	875 000	875 000	0
1664 GUTVIK VASSVERK	0	0	0	3 063 800
1665 TØRRISENGVEIEN KLARGJØRING ASFALTERING	95 919	3 320 000	1 250 000	0
1666 ASFALTERING HÅVAN	0	1 125 000	0	0
1667 VÅGANVEIEN - KLARGJØRING ASFALT ASFALTERING BARNEHAGEN MED TILSTØTENDE	61 335	2 562 500	0	0
1668 OMRÅDER	0	1 000 000	0	0
1669 KJØP AV ATV	248 721	287 000	0	0
1670 AKTIVITETSPARK SKOLE	215 265	0	0	6 272 134
1711 VENTILASJONSANLEGG SVØMMEBASSENG	843 178	500 000	0	0
1719 FISKEPlass FRØVIK/MADSØYA	0	625 000	625 000	0
1730 HELSETUN	370 885	12 470 000	12 470 000	2 076 858
1731 TOMTEOMRÅDE HUSBY	0	0	0	428 063
1740 ERVERV AV 4-MANNSBOLIG FOR UTLEIE	104 568	12 500 000	12 500 000	0
1750 LEKNES GAMLE SKOLE	293 712	100 000	0	1 626 066
1760 MOLO SKEI - UTBEDRING	0	3 000 000	3 000 000	0
1780 PÅBYGGING BARNEHAGE 2022	2 831 666	2 195 000	0	437 029
1790 HELSETUN - FASE 1	10 294 076	13 243 750	0	0
1791 HELSETUN PROSJEKLEDELSE	4 549 505	9 186 962	0	0
1792 REGULERINGSPPLAN ØVRE HUSBY	1 323 980	0	0	0
1870 ETABLERING TØMMESTASJON	0	0	0	386 465
1880 NY BRANNSTASJON	394 802	3 749 600	3 749 600	143 938
1890 ELEMENTS CLOUD	49 766	0	0	456 841
1895 LØFTEPLATTFORM M/SJAKT	527 839	500 000	350 000	0
1900 VISMA ENTERPRISE CLOUD	440 575	440 000	300 000	0
1950 INFRASTRUKTUR KLOKKARGÅRDEN BOLIGFELT	1 468 408	2 410 250	1 000 000	0
1951 ADKOMSTVEI KLOKKARGÅRDEN BOLIGFELT	997 075	798 000	0	0
1955 VANNFORSYNING ROSSVIKA	56 535	625 000	1 525 000	0
1960 MINNELUND LEKA	0	200 000	200 000	0
Uten	1 626	0	0	0
Sum	27 066 161	76 282 162	42 245 000	15 693 430

Spesifikasjon av linje 3 i Bevilgningsoversikt investering	Regnskap	Regulert	Opprinnelig	Regnskap
Investering aksjer og andeler:	2023	budsjett 2023	budsjett 2023	2022
1321 EGENKAPITAL KLP	230 790	450 000	450 000	204 151
Sum	230 790	450 000	450 000	204 151

Økonomisk oversikt - drift (§ 5-6)

	Note	Regnskap 2023	Reg. budsjett 2023	Oppr. budsjett 2023	Regnskap 2022
1 Rammetilskudd		52 918 349	51 427 000	51 086 000	49 170 440
2 Inntekts- og formuesskatt		16 274 151	17 223 000	16 614 000	18 035 636
3 Eiendomsskatt		2 227 432	2 225 939	2 208 939	2 216 639
4 Andre skatteinntekter		0	0	0	0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		21 858 120	10 192 000	8 584 000	27 166 535
6 Overføringer og tilskudd fra andre		16 222 948	9 342 549	9 342 549	14 292 092
7 Brukerbetalinger		3 150 995	3 096 830	3 096 830	2 978 355
8 Salgs- og leieinntekter		6 366 650	5 377 750	5 377 750	5 238 113
9 Sum driftsinntekter		119 018 645	98 885 068	96 310 068	119 097 809
10 Lønnsutgifter	19	60 056 033	54 944 301	53 823 301	57 608 735
11 Sosiale utgifter	11	10 316 193	5 738 223	5 738 223	7 732 979
12 Kjøp av varer og tjenester		36 279 015	33 652 163	31 222 163	31 375 322
13 Overføringer og tilskudd til andre		8 495 542	3 865 500	3 139 500	7 504 693
14 Avskrivninger	4	4 012 979	7 604 450	7 604 450	3 806 773
15 Sum driftsutgifter		119 159 762	105 804 637	101 527 637	108 028 503
16 Brutto driftsresultat		-141 117	-6 919 569	-5 217 569	11 069 306
17 Renteinntekter		1 537 908	486 000	450 000	565 035
18 Utbytter		943 698	946 000	800 000	793 520
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
20 Renteutgifter		-2 573 178	-2 169 000	-2 169 000	-1 364 083
21 Avdrag på lån	10	-3 230 130	-3 873 381	-3 873 381	-2 804 929
22 Netto finansposter		-3 321 702	-4 610 381	-4 792 381	-2 810 457
23 Motpost avskrivninger	4	4 012 979	7 604 450	7 604 450	3 806 773
24 Netto driftsresultat		550 159	-3 925 500	-2 405 500	12 065 622
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
25 Overføring til investering		266 640	0	0	2 972 794
26 Avsetninger til bundne driftsfond	13,14	1 375 448	821 656	821 656	1 157 943
27 Bruk av bundne driftsfond	13	-2 837 880	-282 256	-282 256	-1 072 969
28 Avsetninger til disposisjonsfond	13	2 305 100	2 305 100	2 305 100	9 007 853
29 Bruk av disposisjonsfond	13	-559 149	-6 770 000	-5 250 000	0
30 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av nto. driftsresultat		550 159	-3 925 500	-2 405 500	12 065 622
32 Fremføring til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Balansen (§ 5-8)

	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
<i>I. Varige driftsmidler</i>			
Faste eiendommer og anlegg	4	108 801 692	88 459 518
Utstyr, maskiner og transportmidler	4	5 747 607	3 450 415
<i>II. Finansielle anleggsmidler</i>			
Aksjer og andeler	5	19 695 646	19 464 856
Utlån	6	6 223 899	4 742 845
III. Immaterielle eiendeler		0	0
<i>IV. Pensjonsmidler</i>	11	133 593 254	123 329 301
Sum anleggsmidler		274 062 098	239 446 935
B. Omløpsmidler			
<i>I. Bankinnskudd og kontanter</i>			
	19	43 764 373	39 912 696
<i>II. Finansielle omløpsmidler</i>			
		0	0
<i>III. Kortsiktige fordringer</i>			
Kundefordringer	22	1 082 262	508 864
Andre kortsiktige fordringer		6 311 483	8 802 785
Premieavvik	11	14 522 769	10 162 014
Sum omløpsmidler		65 680 887	59 386 358
SUM EIENDELER		339 742 985	298 833 293

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital

I. Egenkapital drift

Disposisjonsfond	13	29 664 901	27 918 950
Bundne driftsfond	13	4 073 388	5 535 820
Merforbruk i driftsregnskapet		0	0

II. Egenkapital investering

Ubundne investeringsfond	13	427 872	427 872
Bundne investeringsfond	13	1 762 687	1 582 715
Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0

III. Annen egenkapital

Kapitalkonto	2	69 142 309	62 796 838
Prinsippendringer som påvirker arb.kap. drift		-1 597 924	-1 597 924
Prinsippendringer som påvirker arb.kap. investering		0	0

Sum egenkapital		103 473 233	96 664 271
------------------------	--	--------------------	-------------------

	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
D. Langsiktig gjeld			
<i>I. Lån</i>			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	81 366 753	63 477 460
<i>II. Pensjonsforpliktelser</i>			
	11	130 574 808	122 485 359
Sum langsiktig gjeld		211 941 561	185 962 819
E. Kortsiktig gjeld			
<i>I. Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	22	13 119 972	5 501 868
Likviditetslån		0	0
Derivater		0	0
Annen kortsiktig gjeld	22	11 208 220	10 704 335
Sum kortsiktig gjeld		24 328 192	16 206 203
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		339 742 985	298 833 293
F. Memoriakonti			
I. Ubrukte lånemidler		7 627 645	9 918 597
II. Andre memoriakonti		2 827 452	1 527 897
III. Motkonto for memoriakontiene		-10 455 097	-11 446 494
SUM memoriakonti		0	0

Leka, 22. februar 2024

Oddvar Aardahl
Kommunedirektør

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner (§ 5-9)

Budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner driftsregnskapet:	2023
Netto driftsresultat	-550 159
Avsetninger til bundne driftsfond	1 375 448
Bruk av bundne driftsfond	-2 837 880
Overføringer til investering i henhold til budsjett (bruk av disposisjonsfond er budsjettet i investering)	266 640
Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	2 305 100
Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-6 770 000
Budsjettet dekning av tidligere års merforbruk	0
Årets budsjettavvik (mindreforbruk) før strykninger	-6 210 851
Strykning av overføring til investering	0
Strykning av bruk av disposisjonsfond	6 210 851
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	0
Fremført til inndecking i senere år	0

Budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner investeringsregnskapet	2023
Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	24 037 620
Avsetninger til bundne investeringsfond	179 972
Bruk av bundne investeringsfond	0
Budsjettet bruk av lån	-61 191 640
Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet (er budsjettet bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskap)	-266 640
Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-183 360
Dekning av tidligere års udekket beløp	0
Årets budsjettavvik udekket eller udisponert før strykninger	-37 424 048
Strykning av bruk av lån	37 240 688
Strykning av overføring fra drift	0
Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	183 360
Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	0
Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	0
Fremført til inndecking i senere år (udekket beløp)	0

Noter til regnskapet

Regnskapsprinsipper

Generelt

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet, skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av drifts- eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet, gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert på en memoriakonto.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes med sikkerhet ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et estimert beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer klassifiseres som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnmessige hensyn. I slike tilfeller klassifiseres verdipapirene som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr. 4 "Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet". Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmidlets kvalitetsnivå, utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmidlet utover standarden ved anskaffelsen, utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene og etter vilkårene i Kommunelovens kapittel 14. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller antatt i bruk i virksomheten. Avskrivningsperioden fastsettes i tråd med §3-4 i forskriften om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler og gjeld tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjenstående pålydende i norske kroner på det tidspunktet som gjelden oppstår. Låneomkostningene (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs, er finansutgifter og -inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld eller samme prinsipp

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger, beregner kommunen selvkost i samsvar med selvkostforskriften.

Merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen følger reglene i Merverdiavgiftsloven for de tjenesteområdene som omfattes av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen merverdiavgiftskompensasjon.

Likviditetsanalyse

Omløpsmidler består av kasse, bank, kortsiktige fordringer og premieavvik. Størrelsen på omløpsmidlene bør være av en slik størrelse at den kortsiktige gjelden kan betjenes.

I omløpsmidlene inngår det midler som ikke kan benyttes til ordinær drift. Korrigeret for slike bindinger gir dette omløpsmidler til drift som skal dekke den kortsiktige gjelden.

Premieavviket er differansen mellom det som er innbetalt i pensjonspremie og det som er blitt utgiftsført i regnskapet. Premieavviket påvirker både omløpsmidlene og kortsiktig gjeld. Disse midlene kan ikke realiseres på kort sikt og det må derfor foretas en korrigerende av dette ved beregningen av kommunens arbeidskapital.

Korrigeret arbeidskapital	2019	2020	2021	2022	2023
Omløpsmidler	44 520 764	48 077 471	36 616 151	59 386 358	65 680 886
Ubrukte lånemidler	-572 544	-262 869	-155 869	-9 918 597	-7 627 646
Bundne investeringsfond	-1 345 915	-1 212 670	-1 539 055	-1 582 715	-1 762 687
Bundne driftsfond	-6 424 406	-9 001 731	-5 450 845	-5 535 820	-4 073 388
Ubundne investeringsfond	-427 872	-427 872	-240 061	-427 872	-427 872
Premieavvik	-5 748 440	-5 820 318	-8 684 220	-10 162 014	-14 522 769
Sum omløpsmidler til drift	30 001 587	31 352 010	20 546 100	31 759 340	37 266 524
Kortsiktig gjeld til drift	11 344 440	11 919 188	14 851 578	16 206 203	24 328 192
Korrigeret arbeidskapital	18 657 147	19 432 823	5 694 522	15 553 137	12 938 332

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet	31.12.	01.01.	Endring
Omløpsmidler	65 680 886	59 386 358	
Kortsiktig gjeld	24 328 192	16 206 203	
Arbeidskapital	41 352 694	43 180 155	-1 827 461
Drifts- og investeringsregnskapet			SUM
Driftsregnskapet			
Sum driftsinntekter			119 018 645
Sum driftsutgifter			115 146 783
Netto finansutgifter			3 321 702
Netto driftsresultat			550 160
Investeringsregnskapet			
Sum investeringsutgifter			27 296 950
Sum investeringsinntekter			29 264 422
Netto utgifter videreutlån			2 054 140
Netto utgifter i investeringsregnskapet			86 668
Endring i ubrukne lånemidler (økning +/reduksjon -)			-2 290 953
Endring i regnskapsprinsipper ført direkte mot egenkapitalen			0
Endring i arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet			-1 827 461
Avvik mellom endring i balanseregnskapet og drifts- og investeringsregnskapet			0

Note 2 Kapitalkonto

	01.01.2023	31.12.2023	Endring
Anleggsmidler	239 446 935	274 062 098	34 615 163
Langsiktig gjeld	185 962 820	211 941 561	25 978 741
Ubrukte lånemidler	9 918 598	7 627 646	-2 290 952
Beregnet kapitalkonto	63 402 713	69 748 183	6 345 470
Bokført kapitalkonto	62 796 839	69 142 309	6 345 470

Avvik 605 874 605 874 Dette er avvik i kapitalkonto fra tidligere år.

Tekst	Beløp
Saldo per 01.01	A 62 796 839
Økning av kapitalkonto (kreditposter)	
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transpormidler	26 652 345
Kjøp av aksjer og andeler	230 790
Utlån	2 234 112
Avdrag på eksterne lån	3 770 708
Endring pensjonsforpliktelse (reduksjon)	
Endring i pensjonsmidler (økt)	10 263 953
Sum økning	B 43 151 908
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter)	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	4 012 979
Avskrivninger eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	32 508
Nedskrivning på sosiallån	720 550
Mottatt avdrag på utlån	23 950 952
Bruk av lån	
Endring i pensjonsmidler (red)	8 089 449
Endring i pensjonsforpliktelse (økt)	0
Korrigerende av tidligere års feilføring	
Sum reduksjon	C 36 806 437
Saldo per 31.12	D=A+B-C 69 142 309

Note 3 Endringer i regnskapsprinsipper og estimater samt korrigeringer av tidligere års feil**Vesentlige endringer i regnskapsprinsipper**

Årsregnskapet 2023 er avlagt etter de samme regnskapsprinsippene som for 2022.

Endringer i regnskapsestimater

Det har for årsregnskapet 2023 ikke blitt gjort endringer i regnskapsestimater sammenlignet med 2022.

Vesentlige korrigeringer av tidligere års feil

Det har i årsregnskapet 2023 ikke blitt foretatt korrigeringer av tidligere års feil som utgjør vesentlige beløp.

Note 4 Anleggsmidler

Kommunen følger inndelingen av anleggsmidler og avskrivingsplan i.h.t regnskapsforskriftens §8. Kommunen har følgende gruppe av anleggsmidler med tilhørende avskrivingsplan.

Gruppe	Avskr.plan	Eiendeler
1	5 år	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende
2	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner. Inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende
3	20 år	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikkløys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende
4	40 år	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende
5	50 år	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende

I de tilfeller der økonomisk levetid for driftsmidlet anses å være kortere enn fastsatte avskrivingsperioder benyttes en kortere avskrivingsperiode.

	Inventar, utstyr og kontor- maskiner	Maksiner og anlegg	Brannbiler, p- plasser, tekn. anlegg (VAR)	Boliger, skoler, idrettshall og ledningsnett	Forr.bygg, kulturbygg, sykehjem o.l	Tomt	SUM
Anskaffelseskost 01.01	5 649 191	3 811 044	1 849 420	51 464 001	49 478 592	1 151 691	113 403 939
Tilgang i året	2 458 729	1 091 899	0	6 290 133	16 811 583	0	26 652 344
Avgang i året	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	8 107 920	4 902 943	1 849 420	57 754 134	66 290 175	1 151 691	140 056 283
Akk.avskrivinger 01.01	3 848 915	2 176 770	591 717	7 655 919	7 220 685	0	21 494 006
Årets ordinære avskr. 1)	526 737	388 601	103 926	1 536 364	1 457 351	0	4 012 979
Akk.avskr avgang	0	0	0	0	0	0	0
Akk.avskrivinger 31.12	4 375 652	2 565 371	695 643	9 192 283	8 678 036	0	25 506 985
Bokført verdi	3 732 268	2 337 572	1 153 777	48 561 851	57 612 139	1 151 691	114 549 298
Avskrivingssetser	20 %	10 %	5 %	3 %	2 %	0 %	

1) Årets ordinære avskrivinger er regnskapsført i driftsregnskapet.

Note 5 Aksjer og andeler

Selskaps navn	Henvisning i balansen	Eierandel	Eventuell markeds-verdi	Balanseført verdi	Balanseført verdi
				31.12.2022	31.12.2023
Egenkapital KLP	22141090			2 906 211	3 137 001
RM Revisjon Midt-Norge	22170101			15 000	15 000
Egenkapitalinnskudd Konsek Trøndelag	22170102			25 000	25 000
Namdal Rehabilitering Høylandet	22170300	3,84 %		15 715	15 715
Namdal Rehabilitering Høylandet	22170301	3,84 %		20 000	20 000
Coop Leka	22170302			300	300
Leka Industriselskap AS	22170403	76,88 %		403 650	403 650
Gutvik Fiskemottak A/L	22170408			10 000	10 000
Namdalshagen AS	22170411	1,72 %		39 480	39 480
Leka Vassverk A/L	22170601			70 500	70 500
Gutvik Vassverk A/L	22170602			39 000	39 000
Nord-Trøndelag Havn Rørvik IKS	22170900	8,50 %		8 420 000	8 420 000
NTE Aksjer	22170901	1,00 %		7 500 000	7 500 000
SUM				19 464 856	19 695 646

Kommunen hefter ubegrenset for en andel av forpliktelsene til interkommunale selskaper (IKS) tilsvarende kommunens eierandel i selskapene, jfr. IKS-loven §3. Kommunen har ikke ansvar for gjeld i IKS.

Gutvik vassverk er overtatt av kommunen og andelene i Gutvik Vassverk AL kr 39.000 vil bli ført ut av kommunens regnskap i 2024.

Note 6 Utlån

Utlån til	Utestående	Utestående	Tap på	Tap påløpte	Samlet tap
	31.12.	01.01.	hovedstol	renter mv.	
<i>Utlån finansiert med innlån:</i>					
Boligsosiale formål (startlån)	6 219 079	4 705 517	0	0	0
Utlån fra næringsfondet	0	0	0	0	0
Sosiallån	4 820	37 328	32 508	0	0
Sum lånefinansiert utlån	6 223 899	4 742 845	0	0	0
<i>Utlån finansiert med egne midler:</i>					
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
Sum egenfinansierte utlån	0	0	0	0	0
SUM	6 223 899	4 742 845	0	0	0

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater

Leka kommune hadde i 2023 ingen markedsbaserte finansielle omløpsmidler og/eller derivater.

Note 8 Rentesikring

Leka kommune har rentesikret ca. 58% av sine langsiktige lån med fast rente. Den øvrige låneporteføljen er basert på flytende rente. I så måte kan renterisikoen ved låneopptak være middels. Situasjonen rundt lån og rentebinding vurderes løpende på grunnlag av utviklingen i Norges Banks styringsrente for lån. Det vises forøvrig til note 9.

Note 9 Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld	2023	2022	Nest års avdrag	Gj.snittlig løpetid (år)
Husbanken	7 783 407	6 183 125	431 053	
Kommunalbanken	19 423 090	21 291 990	1 868 890	
KLP	54 160 256	36 002 346	1 750 946	
Sum bokført langsiktig gjeld	81 366 753	63 477 461	4 050 889	28,64
- herav selvfinansierende gjeld	7 783 407	6 183 125		
Selvfinansieringende gjeld VAR-området	5 360 683			
Gjennomsnittlig løpetid på kommunens lån uten startlån (Husbanken)				29,93
Lånesaldo 31.12	2023	2022		
Låne til egne investeringer	73 583 346	57 294 336		
Lån til anres investeringer	0	0		
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0		
Lån til videreutlån	7 783 407	6 183 125		
Sum bokført langsiktig gjeld	81 366 753	63 477 461		
- herav finansielle leieavtaler	0			
Lån som forfaller i 2024	4 050 889			
- herav lån som må refinansieres	0			
Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	2023	Gj.sn.rente	Gj.sn. rente	eks. startlån
Langsiktig gjeld med fast rente:	57,8 %	47 021 846	3,5 %	3,5 %
Langsiktig gjeld med flytende rente	42,2 %	34 344 906	3,4 %	3,7 %
Sum	81 366 753			

Leka kommune har ikke gjeld utover det som er regnskapsført i kommunen eller gitt av opplysninger i garantioversikten gitt i note.

Note 10 Avdrag på lån**Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler**

Lån til formål som nevnt i kommunelovens § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal avdras årlig. Avdragene skal samlet være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler. Justeringen etter andre punktum skal gjøres ut fra lånegjeldens og anleggsmidlenes bokførte

Beregning av minimumsavdraget:		2023	2022
Langsiktig gjeld per 01.01.		63 477 460	44 651 154
Lån til videreutlån per 01.01.		-6 183 125	-4 515 243
Langsiktig gjeld per 01.01. - for beregningsformål	A	57 294 335	40 135 911
Anleggsmidler per 01.01.		91 909 932	80 024 446
Ikke avskrivbare eiendeler		-1 151 691	-1 137 168
Sum avskrivbare anleggsmidler per 01.01.	B	90 758 241	78 887 278
Årets avskrivninger	C	4 012 979	3 826 440
Forholdet mellom betalte avdrag og minimumsavdrag		2023	2022
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet		3 230 130	2 804 930
Beregnet minimumsavdrag - minste tillatte avdrag	D=A/BxC	2 533 334	1 946 799
Avvik		696 796	858 130

Siden utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet er større enn beregnet minimumsavdrag, oppfylder kommunen lovens krav til størrelsen på minst tillatte avdrag.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og forskotteringer har uavkortet blitt benyttet til nedbetaling av kommunens innlån eller avsatt til bundet fond for senere videreutlån eller nedbetaling av lån. I så måte er avdrag på lån til videre utlån behandlet i tråd med bestemmelsene i KRS nr. 3 Lån, opptak, avdrag og refinansiering punkt 3.4 nr. 2.

Note 11 Pensjoner**Generelt om pensjonsordningene i Leka kommune**

Kommunen har kollektiv pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningene omfatter alders-, uføre-, ektefelle og barnepensjon samt AFP/tidligpensjon. Pensjonsordningene sikrer alders- og uførepensjon med 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetalinger fra NAV.

Premiefond

Premiefond er et fond for tilbakført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidige

Premiefond KLP	31.12.2023	31.12.2022	SPK
Premiefond for sykepleiere	410 104	410 918	0
Premiefond for fellesfordning og folkevalgte for kommuner og bedrifter	4 297 563	4 312 847	0
Innestående på premiefond 31.12	4 707 667	4 723 765	0

Regnskapsføring av pensjon

Etter forskrift om årsregnskap skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnaden beregnes på en annen måte enn pensjonspremien, som betales til pensjonsordningen. Det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene.

Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år med 1/7-del per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10-del per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15-del per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året, skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden mv.	KLP	SPK
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
G-regulering	2,48 %	2,48 %
Pensjonsregulering	1,71 %	1,71 %
Forventet avkastning	4,00 %	3,50 %
Amortiseringstid	7	7

Pensjonskostnader og premieavvik	2023	2022
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	5 594 198	5 365 476
Rentekostnader av påløpt pensjonsforpliktelse	4 472 041	3 619 648
Brutto pensjonskostnad	10 066 239	8 985 124
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-4 980 744	-4 109 287
Administrasjonskostnader	244 272	261 267
Netto pensjonskostnad, inkl. adm.kostn.	A	5 329 767
Innbetalt pensjonspremie (eks.adm.kostn.)	B	12 156 430
Årets premieavvik	C=B-A	6 826 663

Pensjonsutgiftene i regnskapet *)	2023	2022
Innbetalt pensjonspremie (eks.adm.kostn.)	12 156 430	7 503 527
Årets premieavvik	-6 826 663	-2 366 423
Korreksjon tidligere års premieavvik	783 874	-783 874
Amortisering av tidligere års premieavvik	1 893 639	1 710 957
Brutto pensjonsutgifter	D	8 007 280
Pensjonstrekk ansatte	E	942 479
Årets regnskapsførte pensjonsutgifter	F=D-E	7 064 801

*) Med regnskapet menes drifts- og investeringsregnskapet

Akkumulert premieavvik	2023	2022
Gjenstående premieavvik per 01.01	9 668 899	8 229 559
Årets premieavvik	C	6 826 663
Korreksjon tidligere års premieavvik	-783 874	783 874
Amortisert premieavvik dette året	D	-1 893 639
Akkumulert premieavvik per 31.12	13 818 049	9 668 899
Arbeidsgiveravgift av akk.premieavvik	5,10 %	704 721
Akkumulert premieavvik, inkl. arb.g.avgift	14 522 770	10 162 014

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse	2023	2022
Netto pensjonsforpliktelse per 01.01	-802 989	-2 162 364
Årets premieavvik	-6 826 663	-2 366 423
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapital)	4 486 029	3 725 798
Virkingen av planendringer (ført direkte mot egenkap.)	0	0
Netto pensjonsforpliktelse per 31.12	-3 143 623	-802 989

Herav:

Brutto pensjonsforpliktelse	130 449 631	122 526 312
Pensjonsmidler	133 593 354	123 329 301
Netto pensjonsforpliktelse per 31.12	-3 143 723	-802 989
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	125 177	-40 952

Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelser UB - Estimat	2023
Brutto pensjonsforpliktelse per 01.01	122 526 312
Estimatavvik forpliktelse per 01.01	2 620 747
Overførte/mottatte avvik	0
Faktisk forpliktelse	125 147 059
Årets opptjening	5 594 198
Rentekostnad	4 472 041
Utbetalinger	-4 763 667
Brutto pensjonsforpliktelse per 31.12	130 449 631
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	125 177
Brutto pensjonsforpliktelse inkl. arbeidsgiveravgift per 31.12	130 574 808

Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB - Estimat	2023
Brutto pensjonsmidler per 01.01	123 329 301
Estimatavvik midler per 01.01	-1 865 282
Overførte/mottatte avvik	0
Faktiske pensjonsmidler	121 464 019
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	12 156 430
Administrasjonskostnad / Rentegaranti	-244 272
Utbetalinger	-4 763 667
Forventet avkastning	4 980 744
Brutto pensjonsmidler per 31.12	133 593 254

Note 12 Kommunens garantiansvar

I oversikten nedenfor er det gitt informasjon om alle garantier kommunen har anvaret for, inkludert garantier gitt av kommunale foretak. Det er ikke sannsynlig at kommunen må innfri noen del av garantiene kommunen har inngått.

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti
Midtre Namdal Avfallsselskap IKS	Rennovasjon i eierkommunene	Simpel kausjon
Namdal Rehabilitering IKS	Rehabilitering av mennesker - tilbake til hverdagen	Simpel kausjon
Leka Vassverk SA	Vannforsyning på Leka i Leka kommune	Simpel kausjon

Garantien er stilt for	Garanti-ramme	Garantiansvar per		Forventet låneopptak	Tillegg for renter mv.	Utløper år
		31.12.2023	31.12.2022			
Midtre Namdal Avfallsselskap IKS	5 777 314	954 511	2 616 040	0	0	2052
Namdal Rehabilitering IKS	13 000 000	472 726	468 531	0	0	2056
Namdal Rehabilitering IKS	18 090 500	49 890	49 448	0	0	2034
Namdal Rehabilitering IKS	18 108 500	517 380	512 788	0	0	2056
Namdal Rehabilitering IKS	10 071 433	179 999	189 560	0	0	2034
Leka Vassverk SA	1 300 000	752 883	817 887	0	0	2035
Sum garantiansvar		2 927 389	4 654 254	0	0	

Note 13 Fond

Fond samlet	Beholdning	Korrigerings av fond	Avsetninger til fond	Bruk av fond i drifts-	Bruk av fond i investerings-	Beholdning
	per 01.01.2023			regnskap	regnskap	per 31.12.2023
Disposisjonsfond	27 918 950		2 305 100	-559 149	0	29 664 901
Bundne driftsfond	5 535 820		1 375 448	-2 837 880	0	4 073 387
Ubundne investeringsfond	427 872		0	0	0	427 872
Bundne investeringsfond	1 582 715		179 972	0	0	1 762 687
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	35 465 357	0	3 860 520	-3 397 029	0	35 928 848

Note 14 Selvkostområder

Renovasjon, slam, vann, avløp og feiing er alle områder som skal drives til selvkost. Dette innebærer at overskudd innenfor områdene avsettes til selvkostfond, mens et underskudd fører til oppløsning av det samme fondet. Beregningene utføres i tråd med retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Områder for kart og oppmåling, samt plan og byggesak er også selvkostområder, men de er ikke vedtatt full inndekning for disse.

Områder	Resultat 2023				Balanse 2023		
	Inntekter	Utgifter	(+) Over / (-) underskudd	Årets deknings-grad *)	Vedtatt deknings-grad	Avsetning(+)/ bruk(-) av Selvkostfond	Selvkostfond/ fremførbart underskudd 31.12. **)
Renovasjon	1 685 485	1 623 907	61 578	103,8 %	100,0 %	66 587	-152 394
Slambehandling	505 582	688 744	-183 162	73,4 %	100,0 %		1 144 059
Avløp	718 602	812 387	-93 785	88,5 %	100,0 %		167 566
Feiing	154 188	427 399	-273 211	36,1 %	100,0 %		367 563
Vann	293 105	950 916	-657 811	30,8 %	100,0 %		1 148 264
	3 356 962	4 503 353	-1 146 391			66 587	2 675 058

Områder	Resultat 2022				Balanse 2022		
	Inntekter	Utgifter	(+) Over / (-) underskudd	Årets deknings-grad *)	Vedtatt deknings-grad	Avsetning(+)/ bruk(-) av Selvkostfond	Selvkostfond 31.12. **)
Renovasjon	1 537 079	1 453 501	83 578	105,8 %	100,0 %	85 807	-85 807
Slambehandling	410 045	663 081	-253 036	61,8 %	100,0 %		917 545
Avløp	610 467	1 000 070	-389 603	61,0 %	100,0 %	-312 186	68 810
Feiing	144 391	264 959	-120 568	54,5 %	100,0 %	-33 975	84 839
Vann	152 800	601 569	-448 769	25,4 %	100,0 %	0	456 703
	2 854 782	3 983 180	-1 128 398			-260 354	1 442 090

*) Årets dekningsgrad før eventuelle avsetninger til eller bruk av fond

**) Selvkostfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Selvkostfondene må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med lovpålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes hvis det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret hvor disse særegne forholdene blir synliggjort.

Positivt fortegn indikerer et akkumulert underskudd (som skal dekkes inn). Negativt fortegn indikerer et akkumulert overskudd som gjennom bruk skal oppløses over angitt tidsperiode.

Note 15 Salg av finansielle anleggsmidler

Det er ikke solgt noen finansielle anleggsmidler i 2023.

Note 16 Ytelser til ledende personer

	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser	SUM
Ytelser til ledende personer					
Kommunedirektør	1 159 946	0	0	1 400	1 161 346
Ordfører	800 511	0	0	1 000	801 511
Ordfører	164 659	0	0	500	165 159

Note 17 Godtgjørelse til eksterne kontrollorgan

Godtgjørelse til revisjon	2023	2022
Revisjonshonorar	385 998	370 998
Honorar til revisor for rådgivning og andre tjenester	0	0
Honorar til valgt revisor	385 998	370 998

Honorar til Komsek Trøndelag IKS 162 500 158 000

Alle beløp er eksklusive merverdiavgift.

Revisjon omfatter regnskapsrevisjon inkl. forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Honoraret til revisor omfatter også attestasjoner og uttalelser fra revisor.

Rådgivning og andre tjenester fra valgt revisor, opplyses i den grad disse tjenestene er vesentlige.

Kommunens revisor er Revisjon Midt-Norge SA.

Note 18 Andre vesentlige forpliktelser

Det er ingen andre langsiktige forpliktelser utover langsiktig gjeld som har vesentlig betydning for kommunens driftsregnskap fremover.

Note 19 Bankinnskudd

Bankinnskudd består av	2023	2022
Bankinnskudd, samlet	43 764 373	39 912 696
- herav skattetrekk	2 640 294	2 504 867

Note 20 Investeringsprosjekter

Det er ikke forventet at prosjekter vil ha et utgiftsforløp som går utover vedtatte budsjettammer.

Note 21 Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen**Usikre forpliktelser**

Leka kommune har ingen usikre forpliktelser.

Betingende eiendeler

Leka kommune har ingen betingede eiendeler.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet er utarbeidet på grunnlag av all kjent informasjon om forhold som ekisterte på balansedagen. Leka kommune er heller ikke kjent med hendelser etter balansedagen som ikke medfører regnskapsmessige konsekvenser, men som er av en slik betydning at manglende informasjon om disse vil påvirke regnskapsbrukernes evne til å foreta korrekte vurderinger og beslutninger på bakgrunn av årsregnskapet.

Note 22 Vesentlige poster og transaksjoner**Spesifikasjon av vesentlige poster i balansen**

Andre kortsiktige fordringer	2023	2022
Fordringer på staten	2 213 000	2 167 000
Momskompensasjon	2 451 610	1 172 909
Kundefordringer	1 082 262	508 863
Andre kortsiktige fordringer	1 646 873	5 462 877
Sum	7 393 745	9 311 649

Annen kortsiktig gjeld	2023	2022
Feriepenger	6 550 021	6 288 250
Skattetrekk	2 605 532	2 508 872
Arbeidsgiveravgift	822 997	554 797
Påløpt, ikke forfalte renter	943 892	731 449
Leverandørgjeld	13 119 972	5 501 868
Andre periodiserte utbetalinger	285 778	620 967
Sum	24 328 192	16 206 203

Vesentlige transaksjoner i regnskapet

Det er ingen transaksjoner av vesentlig karakter utover "ordinær drift" som er regnskapsført i regnskapet for inneværende år.

Note 23 Kommunale foretak (KF)

Leka Kommune driver ingen virksomhet i regi av KF.

Forenklet etterlevelseskontroll - offentlige anskaffelser Nr. brev nr. 8

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Leka kommune

Møtedato

22.05.2024

Saknr

09/24

Saksbehandler Einar Sandlund**Arkivkode** FE-216**Arkivsaknr** 23/523 - 7**Forslag til vedtak**

1. Kontrollutvalget tar saken til foreløpig orientering.
2. Kommunedirektøren bes om skriftlig redegjørelse innen 01.09.24 på tiltak for å sikre at regelverket i forhold til de gitte avvik følges.

Vedlegg

Nummerert brev nr 8 - forenklet etterlevelseskontroll offentlige anskaffelser

Revisors uttalelse forenklet etterlevelseskontroll 2023 - Offentlige anskaffelser

Saksopplysninger

Revisor har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i forbindelse med Namsskogan kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på etterlevelse av reglene for offentlige anskaffelser over kr 100.000,- og under terskelverdi kr 1.300.000,-, jfr. jfr vedlegg.

Det er brukt slike valgte kriterier:

1. *Blir det laget anskaffelsesprotokoll iht. anskaffelsesforskriften § 10-5?*
2. *Er det gjennomført konkurranse på anskaffelsen iht. anskaffelsesforskriften?*
  - a. *Åpen tilbudskonkurranse iht § 8-3? eller*
  - b. *Begrenset tilbudskonkurranse iht § 8-9?*

Revisor har kontrollert 10 enkeltanskaffelser innenfor nevnte kriterier. For 2 av de kontrollerte enkeltanskaffelsene foreligger det protokoll som dokumenterer anskaffelsen på en god måte. For to av enkeltanskaffelsene har vi mottatt dokumentasjon som kan indikere gjennomført konkurranse, men det er ikke utarbeidet anskaffelsesprotokoll. De 6 siste har vi ikke mottatt dokumentasjon på gjennomført konkurranse og protokoll.

Revisors konklusjon med forbehold basert på de utførte handlingene og innhentede bevis kan vi ikke konkludere med at de ovennevnte kriteriene i det alt vesentlige er etterlevd for 8 av de 10 undersøkte anskaffelsene. For 2 anskaffelse er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Leka kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd de kontrollerte kriteriene.

Revisor har på grunnlag av funnavgitt en uttalelse med modifisert konklusjon, og har vært v pliktig å avgi nummerert brev, nr. 8, til kontrollutvalget, jfr. vedlegg.

Vurdering

Sekretariatet viser til den forenklede etterlevelseskontroll, samt nr. brev nr. 8. Kontrollen viser at av 10 undersøkte enkeltanskaffelser viser 2 at revisor har mottatt dokumentasjon som kan indikere gjennomført konkurranse, men det er ikke utarbeidet anskaffelsesprotokoll. For 6 siste har de ikke mottatt dokumentasjon på gjennomført konkurranse og protokoll.

Sekretariatet er av den oppfatning undersøkelsen viser at det er 8 av 10 avvik anskaffelser mellom kr. 100000.- og kr. 1 300 000.- har avvik. Kontrollutvalget anbefales å ta saken til foreløpig orientering og å be kommunedirektøren om skriftlig redegjørelse innen 01.09.24 på tiltak for å sikre at regelverket i forhold til de gitte avvik følges.

**Til kontrollutvalget i
Leka kommune**

Nummerert brev nr. 8

Nummerert brev

Avvik som fører til en modifisert konklusjon i uttalelse til forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen, skal etter «God kommunal Revisjonsskikk RSK 301» kommuniseres til kontrollutvalget i nummerert brev.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen 2023

I vår forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen for 2023 valgte vi å se på offentlige anskaffelser mellom kr 100 000 og 1 300 000 på følgende kriterier:

1. Blir det laget anskaffelsesprotokoll iht. anskaffelsesforskriften § 10-5?
2. Er det gjennomført konkurranse på anskaffelsen iht. anskaffelsesforskriften?
  - a. Åpen tilbudskonkurranse iht § 8-3? eller
  - b. Begrenset tilbudskonkurranse iht § 8-9?

Funn etter kontroll:

Vi har kontrollert 10 enkeltanskaffelser innenfor nevnte kriterier. For 2 av de kontrollerte enkeltanskaffelsene foreligger det protokoll som dokumenterer anskaffelsen på en god måte. For to av enkeltanskaffelsene har vi mottatt dokumentasjon som kan indikere gjennomført konkurranse, men det er ikke utarbeidet anskaffelsesprotokoll. De 6 siste har vi ikke mottatt dokumentasjon på gjennomført konkurranse og protokoll.

På grunnlag av funn har vi avgitt en uttalelse til forenklet etterlevelseskontroll med modifisert konklusjon, og er pliktig å avgi nummerert brev til kontrollutvalget.

Steinkjer, 23. april 2024

Knut Tanem
statsautorisert revisor
oppdragsansvarlig

Til kontrollutvalget i Leka kommune

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Leka kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Vi har i vår risiko- og vesentlighetsvurdering kommet frem til at vi for 2023 foretar kontroll på etterlevelse av offentlige anskaffelser over kr 100 000 og under terskelverdi kr 1 300 000.

Valgte kriterier

1. Blir det laget anskaffelsesprotokoll iht. anskaffelsesforskriften § 10-5?
2. Er det gjennomført konkurranse på anskaffelsen iht. anskaffelsesforskriften?
  - a. Åpen tilbudskonkurranse iht § 8-3? eller
  - b. Begrenset tilbudskonkurranse iht § 8-9?

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Revisjon Midt-Norge SA et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Grunnlag for konklusjon med forbehold

Vi har kontrollert 10 enkeltanskaffelser innenfor nevnte kriterier. For 2 av de kontrollerte enkeltanskaffelsene foreligger det protokoll som dokumenterer anskaffelsen på en god måte. For to av enkeltanskaffelsene har vi mottatt dokumentasjon som kan indikere gjennomført konkurranse, men det er ikke utarbeidet anskaffelsesprotokoll. De 6 siste har vi ikke mottatt dokumentasjon på gjennomført konkurranse og protokoll.

Konklusjon med forbehold

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis kan vi ikke konkludere med at de ovennevnte kriteriene i det alt vesentlige er etterlevd for 8 av de 10 undersøkte anskaffelsene.

For 2 anskaffelse er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Leka kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd de kontrollerte kriteriene.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Leka kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Steinkjer, 23. april 2024

Knut Tanem
statsautorisert revisor
oppdragsansvarlig

Bestemme virksomhetsbesøk

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Leka kommune

Møtedato

22.05.2024

Saknr

10/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/605 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget gjennomfører virksomhetsbesøk hos ..... den .....24.

Vedlegg

Veileder for virksomhetsbesøk Konsek Trøndelag IKS

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets arbeids- og ansvarsområde favner bredt, og i tillegg til ordinære møter kan utvalget foreta besøk ved kommunale institusjoner og avdelinger. Slike besøk skal ikke være noe formelt tilsyns- eller kontrollbesøk, men en mulighet for kontrollutvalget å gjøre seg kjent med kommunens virksomhet. Tradisjon for slike besøk er at kontrollutvalget treffer ledelse, tillitsvalgte og brukerrepresentanter hver for seg, samt en omvisning på enheten. Vedlagt er veileder for virksomhetsbesøk.

Generelle temaer for møtene er enhetens målsettinger, utfordringer og ressurser. Erfaring tilsier at dagen går med når besøk ved enhet er en del av kontrollutvalgsmøtet. Besøket er således formelt en egen sak i kontrollutvalgets møte.

Leka Barne- og Ungdomsskole ble besøkt i 2023.

Vurdering

Saken legges frem for diskusjon i kontrollutvalget uten konkret forslag på besøksenhet. Ut fra årsplanen og saker kan et besøk innpasses i møte den 27.08. evt. bestemme egen dag til et slikt besøk.

Veileder for kontrollutvalgenes virksomhetsbesøk

Dette er en veileder vi bruker i planleggingen av virksomhetsbesøk i kontrollutvalgene. Hver enkelt tilpasser opplegget etter hva som er mest hensiktsmessig i den aktuelle kommunen.

Forberedelser:

- Undersøk hvilke virksomheter som kan være mest aktuelle å besøke for kontrollutvalget. Hvis det nylig er gjennomført overordnet analyse i kommunen vil enheter med høy risiko og vesentlighet kunne være mest relevante. Dette må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.
- Sett opp aktuelle virksomhetsbesøk i årsplanen. Kontrollutvalget vedtar hvilken enhet de ønsker å besøke.
- Kontakt rådmann og eventuelt andre som skal inviteres til møtet (for eksempel tillitsvalgt, verneombud, brukerrepresentanter mv.)
- Sett opp en tidsplan for møtet.
- Informasjon til møtedeltakerne i forkant av møtet: Hva er status på enheten, hvilke ressurser har de, mål og utfordringer. Som forberedelse til møtet kan møtedeltakerne få tilsendt spørsmål knyttet til besøket (se vedlegg 1).

Under møtet¹:

- Leder starter med å informere om hensikten med besøket, og presenterer hvem som er til stede.
- Deltakerne orienterer etter tidsplan. Utgangspunktet er at møtet skal være åpent.²
- I noen tilfeller må møtet lukkes under omvisning på virksomheten, om hensynet til personvernet krever det.³ Ved vurdering av om møtet skal lukkes må det gjøres en konkret avveining mellom hensynet til personvern på den ene siden, opp mot hensynet til den offentlige interessen av å ha mulighet til å overvære møtet. For eksempel vil sykehjem være en virksomhet hvor møtet må lukkes under omvisningen av hensynet til pasientenes personvern.

---

¹ kommuneloven § 30, nr. 1, jf. koml. § 29 nr. 2

² koml. § 31, nr. 1

³ kom. § 31, nr. 4

Etter møtet:

- Kontrollutvalget oppsummerer møtet muntlig, og fatter vedtak. Kommer det frem opplysninger som gjør at kontrollutvalget ønsker å gå videre i saken, fatter utvalget vedtak om dette (orientering fra administrasjonen, forvaltningsrevisjon, undersøkelse, orientere kommunestyret mv.)

Vedlegg 1. Spørsmål/temaer for samtalene (må tilpasses gjennomføring, sektor og størrelse/omfanget enhet mv.)

Sektorleder:

1. Hvordan er ***** organisert?
2. Samspillet mot andre og evt. eksterne tjenesteytende enheter?
3. Har ***** definerte mål, hvilke?
4. Er ressursene tilstrekkelige?
5. Hva er de største utfordringene i *****?
6. ***** som tjenesteyter mot publikum?
7. Kompetanseutviklingen av de ansatte?
9. Etikk og holdningsskapende arbeid?
10. Fokus på likeverd/likestilling/toleranse i det daglige arbeid?
11. Tjenestens fysiske lokaliteter?
12. Fysisk og psykisk arbeidsmiljø?
13. Beskriv andre viktige ting vi ikke har spurt om!

Enhetsleder/fagledere

1. Beskriv organisering og arbeidsdeling i ***
2. Har ***** definerte mål, hvilke?
3. Hva er de største utfordringene i tjenestene?
4. Oppfatning av ressurs situasjonen?
5. Samspillet mot andre enheter ?
6. ***** som tjenesteyter mot publikum?
7. Kompetanseutviklingen av de ansatte?
8. Hvilket fokus har ***** på likeverd/likestilling/toleranse i sitt arbeid?
9. Etikk og holdningsskapende arbeid?
10. Tjenestens fysiske lokaliteter?
11. Fysisk og psykisk arbeidsmiljø?
12. Beskriv andre viktige ting vi ikke har spurt om!

Tillitsvalgt og verneombud

1. Hva er de største utfordringene i *****?
2. Oppfatning av ressurs situasjonen?
3. Sikres kompetanseutviklingen av de ansatte?
4. Hvilket fokus har tjenesten på likeverd/likestilling/toleranse i sitt arbeid?
5. Etikk og holdningsskapende arbeid?
6. Tjenestens fysiske lokaliteter?
7. Fysisk og psykisk arbeidsmiljø?
8. Fungerer HMS-arbeidet?
9. Håndtering lov-/avtaleverk?
10. Dialog med ledelsen?
11. Beskriv andre viktigheter vi ikke har spurt om!

Brukerrepresentanter

1. Hva oppfattes som de største utfordringene?
2. Oppfatning av ressurs situasjonen?
3. Dialog med ledelsen?
4. Hvordan sikres dialogen med brukerne?
5. Inntrykk av kompetansen hos de som gir tjenesten?
6. Hvilket fokus har tjenesten på likeverd/likestilling/toleranse mv.?
7. Tjenestens fysiske lokaliteter?
8. Beskriv andre viktigheter vi ikke har spurt om!

Plan forvaltningsrevisjon 2024 - 2028

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Leka kommune

Møtedato

22.05.2024

Saknr

11/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 23/575 - 7

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 og oversender saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. *Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 med slike prioriterte områder:*

- *Internkontroll*
- *Vannforsyning*
- *Offentlige anskaffelser*
- *Økonomi og budsjettstyring*
- *Saksbehandling*

Uprioritert:

Forvaltningsrevisjon i selskap hvor kommunen er medeier og andre eierkommuner innbyr kommunen til å delta i prosjektet

2. *Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.*

Vedlegg

Leka - plan forvaltningsrevisjon 2024-2028

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og selskaper kommunen har eierinteresser i, se kommuneloven § 23-2 c og d.

Forvaltningsrevisjon skal følge en plan, som kontrollutvalget skal lage i løpet av det første året etter at det er konstituert. Utkast til plan angir forslag til hvilke tjenesteområder og selskaper som skal undersøkes i planperioden. Planen er basert på kontrollutvalgets vedtak i sak 01/24 og bygger på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, eldrerådet, ungdomsrådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse, inkludering og mangfold, samt hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet.

Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal bidra til at kommunens ressurser til kontrollarbeid blir brukt mest mulig målrettet. Tjenesteområder og selskaper som vurderes å være av størst vesentlighet er prioritert og nærmere beskrevet i den vedlagte planen.

Kommunen har årlig ca. 185 timer til rådighet til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Sett over en fireårsperiode utgjør dette ca. 740 timer. Gjennomsnittlig timeforbruk pr forvaltningsrevisjon er ca. 300-350 timer, og eierskapskontroller ca. 100-150 timer. Kommunen kan på bakgrunn av dette forvente til sammen 2 forvaltningsrevisjoner, og 1 eierskapskontroll i perioden, avhengig av omfang.

I planene er det listet opp og prioritert 5 områder for forvaltningsrevisjoner og evt. inviteringer deltakelse i forvaltningsrevisjoner i selskap vil ikke være mulig å gjennomføre alle disse i planperioden. Erfaringsmessig vil enkelte av forslagene i planen bli uaktuelle.

Plan for forvaltningsrevisjon inneholder kort beskrivelse og evt. forslag til vinkling for hver enkelt undersøkelse. Forslagene er ikke bindende, kontrollutvalget vil vurdere dem i forbindelse med bestilling av hver enkelt forvaltningsrevisjon. I forslag til vedtak er det foreslått at kontrollutvalget får fullmakt til å foreta endringer i planen, slik det står i kommuneloven § 23-3.

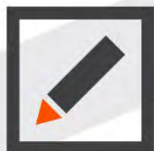
Vurdering

Plan for forvaltningsrevisjon er satt opp i et eget dokument for å gi en enkel oversikt over det langsiktige kontrollarbeidet. Vi anbefaler at kontrollutvalget får fullmakt til å gjøre endringer i planen. Dette er ressursbesparende ved endringer i risikobildet. Kontrollutvalget kan bli invitert til å delta i felles forvaltningsrevisjon av selskaper med flere eierkommuner. Også i slike tilfeller er det mest effektivt at kontrollutvalget kan gjøre endringer i planen.

Planen inneholder forslag til flere undersøkelser enn kontrollutvalget har ressurser til å gjennomføre. Det er hensiktsmessig at kontrollutvalget har et visst antall undersøkelser å velge i, om noen av forslagene i planen blir uaktuelle.

Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å gjøre endringer i prioriteringer, og det vil være tidsbesparende om kontrollutvalget kan gjøre endringene selv. Hvis kontrollutvalget ønsker å gjennomføre forvaltningsrevisjoner som ikke er beskrevet i den vedlagte planen, vil kontrollutvalget holde kommunestyret orientert om dette.

Vi anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til vedlagt plan, og oversende den til kommunestyret med innstilling til vedtak som foreslått.

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon

2024-2028

Leka kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Om eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. Kontrollen kan rette seg mot kommunens eierrepresentant i et selskap, eller gjennomføres som en generell kontroll av kommunens rutiner for eierstyring.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planen gjelder hele valgperioden og til og med første år ut i neste periode, som er 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av kommunens og de kommunale eierskapers virksomhet. Med kommunale eierskap mener vi selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: Revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, innspill fra elderråd og ungdomsråd, innspill fra hovedtillitsvalgte, samt hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset ressurs på ca. 740 timer til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser i løpet av valgperioden.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før forvaltningsrevisjonen kan påbegynnes. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får alltid anledning til å uttale om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra forvaltningsrevisjon fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalgets skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp. Kontrollutvalget rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan også gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversiktene på neste side. Plan for forvaltningsrevisjon inneholder også forslag til hva forvaltningsrevisjonen skal gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning/utfordringsbilde
Internkontroll	Formålet med kravet om internkontroll er å forebygge, hindre regelverksbrudd og å sikre at slike blir oppdaget og korrigert. Dette krever et gjennomgående internkontrollsystem som er kjent og som faktisk brukes. Bevissthet, kultur og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem. Små kommuner er ekstra sårbare ved fravær eller skifte av personell med spisskompetanse. Dette stiller ekstra store krav til skriftlige rutinebeskrivelser som følges og tydelig ansvars-/rollefordeling.
Vannforsyning	Manglende fokus eller ressurser innen vannforsyning og kan få store konsekvenser. Manglende vann eller vann av dårlig kvalitet blir raskt prekært og et aldrende ledningsnett og gamle anlegg er sårbart. Dersom store deler av det rensede vannet går til lekkasje, er dette lite økonomisk og legger press på anleggene. Kommunen er et betydelig medlem og aktør i Leka Vassverk. Kommunen kan få større ansvar for vannforsyningen og den delen er omfattet av selvkost. Akutte behov for store investeringer på området kan gi store utslag på gebyret.
Offentlige anskaffelser	Anskaffelsesreglene er komplekse. Dette krever kompetanse og internkontroll ved kjøp av varer og tjenester. I tillegg er det viktig at relasjoner mellom ansatte og aktører i næringslivet ikke kommer i konflikt med habilitetsreglene og hensynet til en tillitsskapende forvaltning. Dette er en risiko for at det kan bli foretatt ulovlige direkteanskaffelser eller andre brudd på regelverket. Feil tildelinger kan føre til dyre rettssaker, negativ omtale og prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse. Det har også som konsekvens at tilbyderne ikke får oppdrag fordi regelverket ikke følges.

Økonomi og budsjettstyring	<p>De årlige utbetalingene av Havbruksfondet til kommunene varierer avhengig av om det tildeles kapasitet eller ikke det enkelte år. Sammenlignet med innbyggertall og øvrige inntekter er det få kommuner som har fått så store utbetalinger fra Havbruksfondet som Leka. Anslag for fremtidige utbetalinger avhenger av usikre forutsetninger, både hva systeminnretning og beregningsgrunnlag angår. Midlene er lagt inn som finansiering av kommunens generelle driftsutgifter. Sviktende forutsetninger kan innebære store konsekvenser for kommunens økonomiske bæreevne.</p> <p>Svak kontinuitet i nøkkelstillinger forsterker risikoen for at overskridelser ikke blir avdekket og lukket. Dersom rapporteringsrutinene ikke avdekker avvikene tidsnok, kan kommunen få merforbruk som må dekkes inn i fremtidige budsjett.</p> <p>Økonomiplanen skal ifølge kommuneloven vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp, og være realistisk og fullstendig. Realisme innebærer at det er samsvar mellom mål, aktivitet og ressurser. Bevilgningsplanene må reflektere forventede endringer i utgiftsbehov. I kommunens økonomiplan er tjenesteområdenes driftsrammer for de 3 siste årene i all hovedsak fremskrevet flatt i forhold til 2024-nivået. Dette indikerer at økonomiplanleggingen ikke tar tilstrekkelig hensyn til faktorer som påvirker bevilgningsbehovet på mellomlang sikt.</p>
Saksbehandling	<p>Kommunedirektøren har etter kommuneloven ansvaret for at saker som fremmes for politisk behandling er forsvarlig utredet. Kravene til forsvarlig saksbehandling innebærer at kommunen må ha saksbehandlere som både har fagspesifikk og generell forvaltningskompetanse. For en liten kommune med små administrative ressurser å spille på er dette utfordrende og innebærer en risiko for sviktende beslutningsgrunnlag. Konsekvensen av at vedtak fattes på ufullstendig eller feil grunnlag vil i mange sammenhenger bli store.</p>
Forvaltningsrevisjon i selskap hvor kommunen er medeier og andre eierkommuner innbyr kommunen til å delta i prosjektet	

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner og undersøkelser i perioden 2019-2023:

- Forvaltningsrevisjonsrapport personalarbeid
- Forvaltningsrevisjonsrapport økonomistyring
- Rapport undersøkelse – Personalarbeid

Plan for eierskapskontroll 2024-2028

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Leka kommune

Møtedato

22.05.2024

Saknr

12/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-037, TI-&30

Arkivsaknr 23/576 - 7

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
2. Kommunestyret vedtar plan for eierskapskontroll 2024-2028 med slik prioritering:
  1. *Generell eierstyring*
  2. *Leka Industriselskap AS*

Eierskapskontroll i selskap hvor kommunen er medeier og andre eierkommuner innbyr kommunen til å delta i prosjektet

3. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen

Vedlegg

Leka - plan eierskapskontroll 2024-2028

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierskap i selskaper som kommunen har eierinteresser i, se kommuneloven § 23-2 c og d.

Eierskapskontroll skal følge en plan, som kontrollutvalget skal lage i løpet av det første året etter at det er konstituert. Utkast til plan angir forslag til hvilke eierskap som skal undersøkes i planperioden. Planen er basert på kontrollutvalgets vedtak i sak 02/24 og bygger på revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og innspill som kom frem under behandlingen av sak 02/24. Eierskapskontrollene vurderes ifh. størst risiko og vesentlighet, er prioritert og nærmere beskrevet i den vedlagte planen.

Kommunen har årlig ca. 185 timer til rådighet til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Sett over en fireårsperiode utgjør dette ca. 740 timer. Gjennomsnittlig timeforbruk pr forvaltningsrevisjon er ca. 300-350 timer, og eierskapskontroller ca. 100-150 timer. Kommunen kan på bakgrunn av dette forvente til sammen 2 forvaltningsrevisjoner og 1 eierskapskontroll i perioden, avhengig av omfang.

I planene er det listet opp og prioritert 2 eierskapskontroller, samt uprioritert inviterte eierskapskontroll(er) i selskap hvor kommunen er medeier.. Det vil ikke være mulig å gjennomføre alle disse i planperioden, men det er viktig at kontrollutvalget har et tilstrekkelig antall eierskapskontroller å ta av.

I forslag til vedtak er det foreslått at kontrollutvalget får fullmakt til å foreta omprioriteringer i planen.

Vurdering

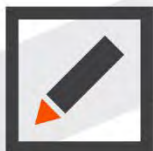
Plan for eierskapskontroll er satt opp i et eget dokument for å gi en enkel oversikt over det langsiktige kontrollarbeidet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget får fullmakt til å gjøre endringer i planen. Dette er ressursbesparende bl.a. ved endringer i risikobildet.

Planen inneholder forslag til flere eierskapskontroller enn kontrollutvalget har ressurser til å gjennomføre. Det er hensiktsmessig at kontrollutvalget har et visst antall eierskapskontroll å velge i, om noen av forslagene i planen blir uaktuelle.

Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å endre planen, og det vil være tidsbesparende om kontrollutvalget kan gjøre endringene selv. Hvis kontrollutvalget ønsker å gjennomføre eierskapskontroller som ikke er beskrevet i den vedlagte planen, vil kontrollutvalget holde kommunestyret orientert om dette.

Vi anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til vedlagt plan, og oversender den til kommunestyret med innstilling til vedtak som foreslått.

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
eierskapskontroll
2024-2028
Leka kommune

Om eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. Kontrollen kan rette seg mot kommunens eierrepresentant i et selskap, eller gjennomføres som en generell kontroll av kommunens rutiner for eierstyring.

Plan for eierskapskontroll

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen for eierskapskontroll. Planen gjelder hele valgperioden og til og med første år ut i neste periode, som er 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av eierskapskontroller. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av de kommunale eierskapers virksomhet. Med kommunale eierskaper mener vi selskaper som kommunen har eierinteresser i. For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger og innspill fra administrativ og politisk ledelse, innspill fra eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, innspill fra hovedtillitsvalgte, samt hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for eierskapskontroll.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser på ca. 185 timer, totalt ca. 740 timer over 4 år

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer eierskapskontroll etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før eierskapskontrollen kan påbegynnes. Etter at eierskapskontrollen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Eierrepresentanten får alltid anledning til å uttale om rapporten før den behandles i kontrollutvalget

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra eierskapskontrollen fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalgets skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp. Kontrollutvalget rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapportering går som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for eierskapskontroll

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversiktene på neste side. Plan for eierskapskontroll inneholder også forslag til hva kontrollen skal gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller eierskapskontroll.

Plan for eierskapskontroll

Prioritert selskap	Forslag til spørsmål/vinkling/innretning
1. Generell eierstyring	Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring? Det er en risiko for at styringsprinsippene ikke er tilstrekkelig forankret hos dagens representanter. Det er risiko for at bestemmelsene i eierskapsmeldingen ikke følges opp av de som er oppnevnt som eierrepresentanter. Konsekvensene av dette kan bli at kommunens eierinteresser ikke blir underlagt tilfredsstillende folkevalgt styring og kontroll.
2. Leka Industriselskap AS	Leka kommune har en aksjeandel på 76,88 prosent i selskapet. Selv om omsetning og resultat indikerer at selskapet ikke har noen stor økonomisk betydning for kommunen, kan det være av interesse å undersøke om eierstyringen er egnet til å fremme formålet med eierskapet.
Eierskapskontroll i selskap hvor kommunen er medeier og andre eierkommuner innbyr kommunen til å delta i prosjektet	

Medlemskap i Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Leka kommune

Møtedato

22.05.2024

Saknr

13/24

Saksbehandler Einar Sandlund**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/353 - 17**Forslag til vedtak**

Medlemskap i Forum for Kontroll og Tilsyn(FKT) for Leka Kommune, kontrollutvalget, innarbeides i kontrollarbeidts budsjett for 2025.

Vedlegg

FKT - invitasjon og vedtekter

Saksopplysninger

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) har som formål å være en møte- og kompetanseplass for mennesker som arbeider med kontrollarbeid i kommuner, fylkeskommuner, Sametinget og Longyearbyen lokalstyre.

Kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalgene, kontrollutvalget i Longyearbyen, Sametingets kontrollutvalg, samt sekretariatene for disse, kan være medlemmer i FKT. Pr. 15.04.24 er 210 kommuner(av dette 32 kommuner fra Trøndelag) 8 fylkeskommuner og 22 kontrollutvalgssekretariat medlemmer. Vedlagt er medlemsinvitasjon og vedtekter.

FKT sine primære oppgaver er:

- *Styrke kontrollutvalgene og sekretariatene sitt kontrollarbeid.*
- *Være pådriver i arbeidet med faglig utvikling av kontrollutvalgene og sekretariatene.*
- *Være en arena for erfaringsutveksling.*
- *Styrke kontrollutvalgene og sekretariatene sin kompetanse som bestiller av revisjonsoppdrag.*
- *Fremme og styrke kontrollutvalgenes og sekretariatenes uavhengighet Andre oppgaver kan være:*
- *Sette kontrollutvalgene i stand til å foreta best mulig prioritering av revisjonsoppgaver.*
- *Være en pådriver i arbeidet med å utvikle metoder og retningslinjer.*
- *Synliggjøre overfor omverdenen, hvor viktig kontrollfunksjonen er.*
- *Være et serviceorgan for kontrollutvalg og sekretariat.*
- *Være talerør overfor myndighetene, herunder å gi hørings svar.*

Hvert medlem betaler en årlig kontingent, som blir fastsatt av årsmøtet. Kontingenten blir gradert etter innbyggertallet som kontrollutvalget og sekretariatet representerer.

For Leka utgjør medlemskontingenten kr. 4000.- pr. år. Ved deltakelse på kurs og konferanser vil medlem ha lavere deltakeravgift enn ikke-medlemmer.

Vurdering

Kontrollutvalget fikk høsten 2023 invitasjon til medlemskap i FKT. Kontrollutvalgets leder har bedt om at det lages en sak til utvalget. Sekretariatet viser til invitasjon, vedtekter og at flesteparten av trønderkommunene er medlemmer. Videre vil sekretariatet peke på at FKT gir kontrollutvalget tilgang til opplæring kurs, konferanser og nettverk som er av stor betydning for kontrollutvalgets arbeid.

Ut fra en helhetlig vurdering anbefaler sekretariatet at Leka melder seg i inn FKT og medlemskontingenten kan dekkes og innarbeides nnenfor kontrollarbeidets budsjett for 2025.

Kommuner og fylkeskommuner

Attn.: leder av kontrollutvalget

1. november 2023

Invitasjon til medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn (FKT)

Vel overstått konstituering og valg av nytt kontrollutvalg.

Stortinget har gitt kommunestyret det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Som kommunestyrets utøvende organ, har kontrollutvalget en sentral rolle ved å legge føringer på hvor kontrollen kan settes inn. Det kan være undersøkelser av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og om vedtak iverksettes, for å nevne noe.

For at kontrollutvalget skal være i stand til å fylle funksjonen sin, må medlemmene ha tilstrekkelig kunnskap om kontrollutvalgets rolle og oppgaver.

FKT KAN TILBY

- En organisasjon som har som primær oppgave å styrke kontrollutvalgets uavhengige rolle som bestiller av revisjonsoppdrag på kommunestyrets vegne.
- En uavhengig og synlig organisasjon som kanalisere medlemmenes interesser til sentrale myndigheter. Dette gjør vi ved å bidra med kompetanse og påvirkning.

- Kompetansepåfyll gjennom fagkonferanse i forbindelse med årsmøtet. Vi tilbyr et eget tilbud til kontrollutvalgsledere gjennom «Kontrollutvalgslederskolen» og vi setter opp webinarer på ulike tema når det er aktuelt. For kontrollutvalgssekretariatene har vi en årlig samling.

På alle våre arrangement gir vi medlemsrabatter.

[Våre konferanser og fagsamlinger i 2024.](#)

- Veiledere som er rettet særskilt til kontrollutvalget: «Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget», «Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning» og «Kontrollutvalgets påseansvar overfor revisor». Vi utvikler nye veiledere løpende og medlemmene får bidra ved å delta i arbeidsgrupper og inviteres til å gi hørings svar.

[Våre veiledere.](#)

KONTROLLUTVALGET MÅ LØFTES FRAM

Det viktig at kontrollutvalgene gis muligheten til å være direkte representert i en organisasjon som har som mål å ivareta utvalgets rolle og funksjon i det kommunale egenkontrollsystemet. [Styret i FKT](#) er derfor sammensatt med lik fordeling av folkevalgte representanter og ansatte i sekretariat.

FKT har i dag 195 kommuner og 7 fylkeskommuner som medlemmer. I tillegg er det 22 kontrollutvalgssekretariat som er medlemmer. Disse dekker mer enn 250 kommuner/fylkeskommuner. Det eksisterer pr. i dag ingen andre organisasjoner som organiserer kommunale kontrollutvalg.

[Våre medlemmer](#)

Vi har registrert at deres kommune ikke er medlem og håper dere vil bli med på laget. Vi henvender oss til kontrollutvalget fordi vårt medlemstilbud først og fremst en hjelp og støtte for dere.

Med alt vi gjør ønsker FKT å oppnå en bedre kommunal egenkontroll som kan gi økt tillit til kommunen. Med et medlemskap i FKT står kommunen sterkere i arbeidet med å få til en godt fungerende egenkontroll.

Forum for
kontroll og tilsyn

INNMELDING

Innmelding skjer på bakgrunn av et vedtak i kontrollutvalget. Kontrollutvalgsleder kan be sekretariatet forberede en sak om medlemskap.

Innmelding i FKT kan gjøres ved å sende e-post til fkt@fkt.no eller via hjemmesiden: www.fkt.no/bli-medlem. Her finnes også en oversikt over våre kontingentsatser.

Kopi:

- Ordfører
- Politisk sekretariat

Med vennlig hilsen

Anne-Karin Femanger Pettersen

Forum for kontroll og tilsyn

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo / +47 414 71 166 / fkt@fkt.no / www.fkt.no

VEDTEKTER

1. FORMÅL

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) har som formål å være en møte- og kompetanseplass for menneskersom arbeider med kontrollarbeid i kommuner, fylkeskommuner, Sametinget og Longyearbyen lokalstyre.

2. MEDLEMMER

De kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalgene, kontrollutvalget i Longyearbyen, Sametingets kontrollutvalg, samt sekretariatene for disse, kan være medlemmer i forumet.

3. HOVEDOPPGAVER

Forumet sine primære oppgaver er:

- Styrke kontrollutvalgene og sekretariatene sitt kontrollarbeid.
- Være pådriver i arbeidet med faglig utvikling av kontrollutvalgene og sekretariatene.
- Være en arena for erfaringsutveksling.
- Styrke kontrollutvalgene og sekretariatene sin kompetanse som bestiller av revisjonsoppdrag.
- Fremme og styrke kontrollutvalgenes og sekretariatenes uavhengighet

Andre oppgaver kan være:

- Sette kontrollutvalgene i stand til å foreta best mulig prioritering av revisjonsoppgaver.
- Være en pådriver i arbeidet med å utvikle metoder og retningslinjer.
- Synliggjøre overfor omverdenen, hvor viktig kontrollfunksjonen er.
- Være et serviceorgan for kontrollutvalg og sekretariat.
- Være talerør overfor myndighetene, herunder å gi høringsssvar.

4. KONTINGENT

Hvert medlem betaler en årlig kontingent, som blir fastsatt av årsmøtet. Kontingenten blir gradert etterinnbyggertallet som kontrollutvalget og sekretariatet representerer.

5. ÅRSMØTE

Årsmøtet er høyeste organ i forumet. Ordinært årsmøte blir holdt hvert år - første gang i 2006. Årsmøtet blir holdt så tidlig som mulig i året, og senest innen utgangen av juni. Styret eller styrelederen innkaller til årsmøte, og det gjelder slike regler og frister:

- Innkalling blir sendt innen ti uker før årsmøtet.
- Saker som medlemmene ønsker reist på årsmøtet, må være styret i hende seks uker før møtedagen.
- Styret kan selv legge frem saker for årsmøtet.

- Sakspapir blir senest sendt ut to uker før møtet.

Medlemmene avgjør selv hvem som skal representere seg på årsmøtet. Kontrollutvalg og sekretariat har en stemme hver, med tale-, forslags- og stemmerett. Styremedlemmer har kun stemmerett når de representerer ett medlem, men likevel ikke i saker om årsmelding og regnskap. Ved likt stemmetall, blir dirigenten sin stemme avgjørende.

Til behandling foreligger:

- Valg av dirigent, to referenter og to som underskriver protokollen.
- Innkalling.
- Sakslisten.
- Styret sin årsmelding.
- Regnskap og revisor sin melding.
- Fastsetting av kontingent.
- Budsjett og handlingsplan for påfølgende år.
- Innkomne saker.
- Vedtektsendringer.
- Separate valg av:
  - 3 styremedlemmer og 2 vara fra kontrollutvalgene (2 år), valgt i partallsår, etter forslag fra valgkomiteen.
  - 3 styremedlemmer og 2 vara fra sekretariatene (2 år), valgt i oddetallsår, etter forslag fra valgkomiteen.
  - Leder og nestleder i styret, velges årlig blant et av styremedlemmene fra kontrollutvalgene og et av styremedlemmene fra sekretariatene, etter forslag fra valgkomiteen.
  - Valgkomite, to medlemmer og to varamedlemmer, etter forslag fra styret. Funksjonstid i 2 år, der 2 repr. og en vara fra sekretariatene er på valg i oddetallsår og to medlemmer og en vara fra kontrollutvalgene i partallsår
  - Leder og nestleder i valgkomiteen herav en fra kontrollutvalgene og en fra sekretariatene, velges hvert år etter forslag fra styret. Leder velges fra sekretariatene i partallsår og fra kontrollutvalgene i oddetallsår. Nestleder velges fra sekretariatene i oddetallsår og fra kontrollutvalgene i partallsår.
  - Revisor, etter forslag fra valgkomiteen. (Årlig valg).

Det kan innkalles til ekstraordinært årsmøte, dersom 1/3 av medlemmene eller flertallet i styret, krever det.

6. STYRE

Styret er sammensatt av 6 personer, derav 3 rekruttert fra kontrollutvalgene og 3 fra sekretariatene. Det er 2 varamedlemmer fra kontrollutvalgene og 2 vara fra sekretariatene. Leder har dobbeltstemme ved stemmelikhet.

Styret har ansvar for drift og virke i forumet mellom årsmøtene, og sørger selv for sitt sekretariat. Dekan setter ned utvalg og komiteer, når det er behov for det.

Styret er vedtaksfør dersom minst 4 av medlemmene er til stede. Dersom minst 3 av styrets medlemmer gjør krav om det, skal det kalles inn til styremøte.

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo / +47 414 71 166 / fkt@fkt.no / www.fkt.no

Ytterligere saksbehandlingsregler for styret, fastsetter styret selv.

7. ENDRING AV VEDTEKTENE

Vedtektene kan endres av årsmøtet, og det gjelder slike regler og frister:

- Forslag om vedtektsendringer skal være styret i hende senest seks uker før årsmøtet.
- Det blir bare fattet vedtak for den del av vedtektene, der det er mottatt forslag om vedtektsendring.
- Vedtak må da fattes ved at minst to tredjedeler av de fremmøtte slutter seg til forslaget.

8. OPPLØSING AV FORUMET

Forumet blir oppløst dersom $\frac{3}{4}$ av årsmøtet sine delegater krever det.

Beslattes forumet oppløst, skal årsmøtet vedta anvendelse av forumets midler til et formål som styrkerkontrollutvalgene og sekretariatene sitt arbeid.

Disse vedtektene ble vedtatt på FKT sin stiftelsessamling, 22.11.05, med endring på årsmøtet 08.06.06, 02.06.10, 03.06.14, 07.06.16, 01.06.21, 08.06.22, 31.5 2023

Referatsaker mai 24

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Leka kommune

Møtedato

22.05.2024

Saknr

14/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/270 - 3

Forslag til vedtak

Referatene tas til orientering

Vedlegg

Revisjonsnotat 2023 Leka kommune

Folkehelseprofil-2024 Leka

Veiledning eller rådgivning

Administrasjonen bør ikke lage forslaget til vedtak

En kommune kan ikke slås konkurs

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut

Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper

KS Folkevalgprogram og boka Tillit

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Befaring må settes som et formelt møte

Saksprotokoll K.sak 3724 - Kontrollutvalgets årsrapport 2023

Oppvekstprofil-2024-Leka

Saksopplysninger

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møtet.

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering

Kommunedirektør i Leka kommune

Revisjonsnotat til årsregnskapet for 2023

Vi viser til revisjonsberetning datert 09.04.2024 for Leka kommune sitt årsregnskap for 2023. Vi gjør oppmerksom på at det er revisjonsberetningen som skal følge regnskapet fram til behandling i kontrollutvalg, formannskap og kommunestyret. Dette revisjonsnotatet er ment som en orientering til, og som grunnlag for oppfølging for administrasjonen. Kopi av notatet vil bli oversendt kontrollutvalget til orientering.

Forhold som tas opp i dette revisjonsnotatet er mindre vesentlige forhold som ikke påvirker vår konklusjon om årsregnskapet i vår revisjonsberetning, men som vi mener ledelsen bør være kjent med og følge opp. De forhold som tas opp må ses på som forbedringspunkter som revisjonen har forventning til at blir tatt tak i. Hvis vi gjentatte ganger må ta opp samme forhold i revisjonsnotat vil det være aktuelt å løfte det opp i revisjonsberetning som presisering eller forbehold på aktuelt område.

Forbedringspunkter vi ønsker å sette fokus på:

1. Digitale løsninger og avgrensning mellom drift og investering

Det er i 2023 ført anskaffelse av programvare for kr 498 248 i investeringsregnskapet som etter god kommunal regnskapsskikk skulle vært bokført i driftsregnskapet. Dette er avklart med kommunedirektør at blir korrigert i 2024.

2. Gammelt avvik kapitalkonto

Det er et gammelt avvik på kapitalkonto som man ikke finner ut hvordan har oppstått. Dette korrigeres i 2024 iht avtale mellom revisor og kommunen.

3. Bundet fond

Vi ser at det er et bundet næringsfond som pr 31.12.2023 står med en debetsaldo. Årsaken kontrolleres, og korrigerings utføres i 2024.

4. Budsjettering og pliktige oppstillinger

Når det gjelder tidligere utfordringer med budsjettering har Leka kommune har fått på plass det meste. Vi vil likevel minne om noen forhold som forbedringspunkter. Vi er klar over at enkelte av punktene vi tar opp skyldes programvaren som blir brukt, men det bør da også signaliseres videre til Framsikt.

For kommuner er alle linjer i bevilgningsoversiktene pliktige linjer som skal være med selv om man ikke har beløp på budsjettlinjen. Vi ser at det kommenteres i årsberetning at det ikke er budsjettert med overføring fra drift til investering, og vi oppfordrer til at man sikrer at dette vurderes i fremtidige budsjett. Strengt tatt har man ikke mulighet til å overføre fra drift til

investering hvis det ikke er budsjettert. For at det ikke skal være tvil anbefaler vi også at man i budsjettet er tydelig på både bruk av lån og opptak av lån. Dette ut fra at bruk av lån/finansiering i investeringsregnskapet kan gjøres både med nytt låneopptak og bruk av ubrukte lånemidler. Det er åpnet for at man kan budsjettere og bokføre renter, avdrag og avskrivninger i bevilgningsoversikt drift etter andre ledd på budsjettområdene, men det skal da inngå i bevilgning, og de deler som inngår i bevilgning kan da ikke være med på aktuell regnskapslinje i oversikt etter første ledd. For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at de to siste punktene ikke er noe som er spesielt for Leka, men av mer generell tilbakemelding for alle.

Vi ønsker en tilbakemelding på hvordan punktene tenkes fulgt opp innen 16.05.2024

Steinkjer, 9. april 2024

Knut Tanem
statsautorisert revisor
oppdragsansvarlig

Leka

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jamfør lov om folkehelsearbeid. Også andre informasjonskilder må benyttes i oversiktsarbeidet, se figuren nedenfor.

Statistikken er hentet fra Kommunehelsestatistikkbank per februar 2024.

Utgitt av
Folkehelseinstituttet
Postboks 222 Skøyen
0213 Oslo
E-post: kommunehelse@fhi.no

Redaksjon:
Gun Peggy Knudsen, ansvarlig redaktør
Else Karin Grøholt, fagredaktør
Fagredaksjon for folkehelseprofiler
Idékilde: Public Health England
Illustrasjoner: FHI og Fete Typen

Bokmål

Batch 0503241925.0903241211.0503241925.0903241211.11/03/2024 9:01

Nettside:
www.fhi.no/folkehelseprofiler

Noen trekk ved kommunens folkehelse

Eldres helse er temaet for folkehelseprofilen 2024. Temaet gjenspeiles i indikatorer og figurer.

Indikatorerne som presenteres i profilen er valgt med tanke på helsefremmende og forebyggende arbeid, men er også begrenset av hvilke data som er tilgjengelige på kommunenivå. All statistikk må tolkes i lys av annen kunnskap om lokale forhold.

Befolkning

- Andelen unge eldre (65-79 år) i kommunen er høyere enn i landet som helhet. Finn tall for andelen over 80 år på side 4. Les mer om eldre og Eldres helse på midtsidene.
- I aldersgruppen 75 år og eldre er andelen som bor alene ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.

Oppvekst og levekår

- Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er lavere enn i landet som helhet. Vedvarende lav husholdningsinntekt vil si at den gjennomsnittlige inntekten i en treårsperiode er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge.
- Andelen som bor i husholdninger med høy gjeld, er lavere enn i landet som helhet. Høy gjeld vil si en gjeld tre ganger høyere enn samlet husholdningsinntekt.

Miljø, skader og ulykker

- Det er utilstrekkelig tallgrunnlag for å vise statistikk på andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er trygt å ferdes i nærområdet på kveldstid. Dette skyldes at Ungdata-undersøkelsen ikke er gjennomført i kommunen i perioden 2021-2023, eller at det er utilstrekkelig tallgrunnlag. Utilstrekkelig betyr at tallene er for små eller at det mangler opplysninger om klassetrinn og kjønn, noe som er nødvendig for å kunne sammenlikne med landsnivået.

Helserelatert atferd

- Det er utilstrekkelig tallgrunnlag for å vise statistikk på andelen 17-åringer som oppgir at de trener sjeldnere enn ukentlig, basert på tall fra nettbasert sesjon 1.

Helsetilstand

- Det er utilstrekkelig tallgrunnlag for å vise statistikk på sosiale helseforskjeller i kommunen, målt som forskjell i forventet levealder mellom utdanningsgrupper.

Lengre liv – flere eldre

Levealderen øker, og vi forventer en betydelig økning i antallet og andelen eldre i befolkningen fram mot 2050. Denne økningen er noe kommunene bør planlegge for.

Økningen i forventet levealder gjør at flere vil leve til de er godt over 90 år. Gruppen eldre vil øke i størrelse, og flere vil leve med en eller flere kroniske sykdommer. Dagens aldersfordeling og framskrevet aldersfordeling i kommunen er vist i figur 1.

Helse og funksjon

Totalt sett er eldre friskere og har bedre funksjon i dag enn tidligere. Med høy alder øker imidlertid forekomsten av kreft, diabetes, hjerte- og karsykdommer, demens, kronisk obstruktiv lungesykdom (kols), beinskjørhet og brudd. Forekomsten av langvarige smerter, søvnvansker, nedsatt syn og hørsel samt funksjonstap og skrøpeligheit øker også ved økende alder.

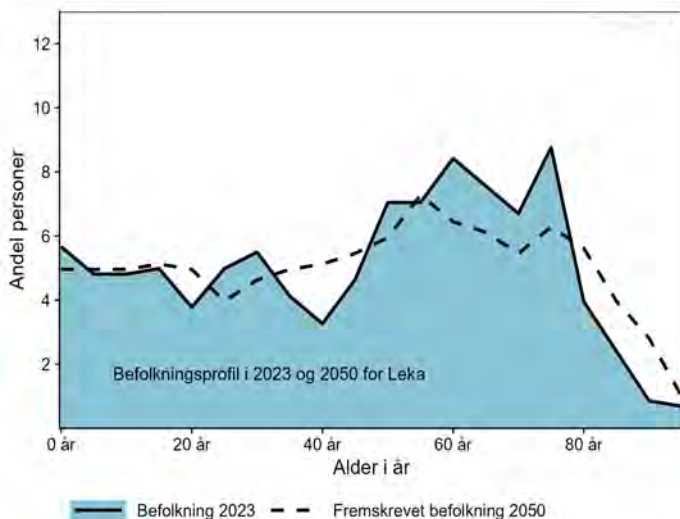
Med flere eldre i befolkningen øker også antallet som lever med flere sykdommer samtidig. Alt dette innebærer økt hjelpebehov fra familie og helse- og omsorgstjenestene.

Forventede gjenstående funksjonsfriske leveår (på engelsk: Healthy Life Years, HLY) måler antall år som en person kan forvente å leve uten langvarige aktivitetsbegrensninger. Se figur 2 for lands- og fylkestall på forventede gjenstående funksjonsfriske leveår ved 65 års alder.

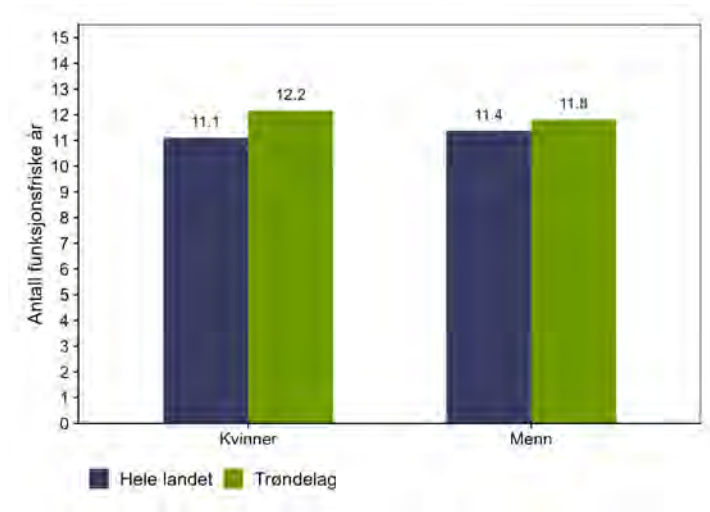
Eldre med lav utdanning og inntekt har flere sykdommer og helseplager, og også kortere forventet levealder enn de med høy utdanning og inntekt.

Sykdomsbyrdemålet DALY (disability-adjusted life years) tallfester hvor mange friske leveår som går tapt på grunn av dårlig helse og for tidlig død i en befolkning. Figur 3 på neste side viser forventet endring i antall tapte friske leveår (DALY) i perioden 2020 til 2050 for hovedårsakene til død og helsetap blant eldre i Norge. Som følge av at det blir flere eldre og at sykdom forskyves til høyere alder vil sykdomsbyrden blant de eldste (80 år+) øke betydelig. Det er kreft, hjerte- og karsykdommer og neurologiske sykdommer som demens som vil bidra mest til økningen i antall tapte friske leveår blant de eldste.

Figur 1. Aldersfordelingen i kommunen i 2023 og framskrevet til 2050 (SSB).

Figur 2. Forventede gjenstående funksjonsfriske leveår ved 65 år i landet og i fylket. Gjennomsnitt for perioden 2016-2022.

Demens kan utgjøre en stor belastning for de berørte og deres pårørende, og skape økt behov for helse- og omsorgstjenester. Tapet av kognitive og motoriske funksjoner fører ofte til mye lidelse for dem som rammes av demens. Psykiske tilleggssymptomer som angst, depresjon, motorisk uro, aggresjon og vrangforestillinger kan også være utfordrende. Risikoen for å få demens for hver enkelt har gått ned de siste tiårene, og økt utdanningsnivå, endrede levevaner og bedre hjerte- og karhelse i befolkningen pekes på som mulige årsaker til denne nedgangen. Likevel vil antallet med demens øke fordi det blir flere eldre.

Rygglidelser og artrose (tidligere kalt slitasjegikt), samt brudd som følge av fall og beinskjørhet, er vanlig blant eldre. Etter 70 års-alderen øker tallet på hoftebrudd kraftig, og blant skrøpelige eldre vil hoftebrudd ofte føre til økt pleie- og omsorgsbehov.

Nedsatt syn og hørsel kan redusere sosial kontakt, og også mulighetene til å fungere godt i hverdagen. Omtrent halvparten av befolkningen over 74 år har såpass nedsatt hørsel at det får betydning for kommunikasjon. De negative konsekvensene av hørsels- og synstap kan reduseres hvis det oppdages og behandles tidlig.

Livskvalitet

Mange eldre er tilfredse med livet, og mange har god livskvalitet til langt inn i alderdommen.

Med alderen opplever imidlertid mange helseplager og funksjonsnedsettelse, som igjen kan medføre redusert livskvalitet. Livskvaliteten synker hos mange av de eldste, og særlig rapporterer flere om nedstemthet og ensomhet etter 80-årsalderen. Mange opplever redusert mestring og sosial støtte. Eldre med dårlig helse, dårlig økonomi og lite sosial kontakt har lavest livskvalitet. Se figur 4 for endringer over tid i andel eldre som bor alene.

Sosial støtte, gode relasjoner og sosial deltakelse er viktig for god livskvalitet. Disse faktorene kan fremmes ved tilgjengelige offentlige møteplasser, grønne lunger for rekreasjon, arenaer for aktivitet, kulturelle arrangementer og sosiale møter.

Eldre som en ressurs

Eldre er friskere og har bedre funksjonsnivå i dag enn tidligere, og de har kunnskap og ressurser som er viktige både i familien og i samfunnet. Flere enn tidligere står lengre i lønnet arbeid og mange eldre deltar i organisert frivillighet, passer barnebarn eller hjelper egne foreldre. Mulighet til å bidra styrker opplevelsen av å ha verdi, fremmer fellesskap og gir mening. Det å delta, for eksempel som frivillig, kan ha stor betydning for å forebygge eller redusere isolasjon og ensomhet.

Det er behov for mer kunnskap om hvordan det best kan tilrettelegges for at eldre kan bidra med sine ressurser på egne premisser.

Forebygging gjennom livsløpet

Det er mulig å påvirke helse og funksjon gjennom hele livsløpet, også i eldre år. Å legge til rette for helsefremmende levevaner gjennom hele livet, er viktig for en god alderdom. Fysisk aktivitet, et variert kosthold og å opprettholde en sunn kroppsvekt har helsegevinster fordi det forebygger kroniske sykdommer.

Det er anslått at så mye som 40 prosent av alle tilfeller av demens kunne vært unngått hvis man hadde forebygget faktorer som høyt blodtrykk, fedme og diabetes, og unngått røyking og høyt alkoholkonsum.

På gruppenivå er eldre mindre fysisk aktive enn yngre. Fysisk aktivitet er viktig for å opprettholde fysisk og psykisk helse, og for å forebygge fall og brudd. Selv aktivitet av kort varighet og lav intensitet gir helsegevinst. Eldre som er fysisk aktive og i god fysisk form vil i større grad kunne være selvhjulpne i hverdagen og bo lenger hjemme.

Det finnes begrenset kunnskap om hva eldre spiser, og i hvilken grad de følger nasjonale anbefalinger. For mange eldre er hovedutfordringen for lavt matinntak og vekttap. God matlyst kan opprettholdes gjennom tilrettelegging for sunne og gode måltider i trivelige omgivelser. I tillegg er det å ivareta god munn- og tannhelse nødvendig for å opprettholde et godt matinntak.

Tilrettelegging for et aldersvennlig samfunn

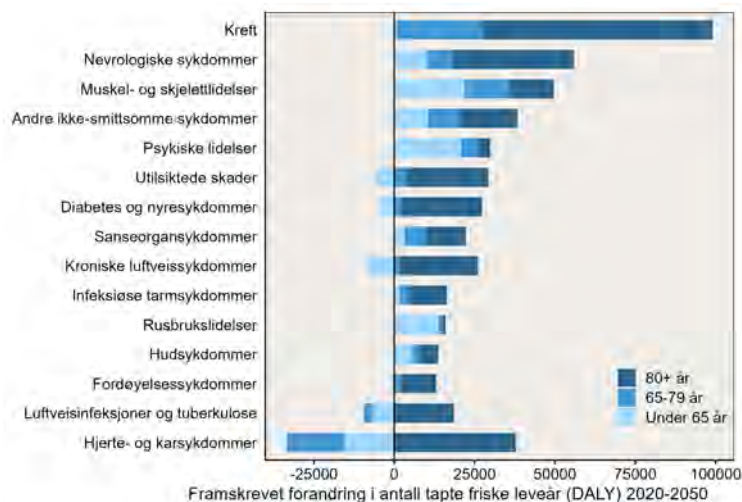
Det er et tverrsektorielt ansvar å legge til rette for et aldersvennlig samfunn. For å gjøre det enklere å leve aktive liv, er fysiske omgivelser og fremkommelighet viktig, for eksempel tydelig skilting, god belysning og at gang- og turveier er tilstrekkelig brøytet og strødd. Universell utforming av bygg er et annet eksempel.

Fylkeskommuner og kommuner bør satse på et variert tilbud av tilpassede aktiviteter for eldre. Figur 5 viser de viktigste faktorene som påvirker helse i eldre år. Tilrettelegging for deltakelse på sosiale arenaer er viktig for å ivareta livskvalitet og funksjon. Gode møteplasser i lokalsamfunnet har betydning for evnen til å mestre egen livssituasjon. Her er det gode muligheter for samarbeid mellom kommunen og frivillig sektor.

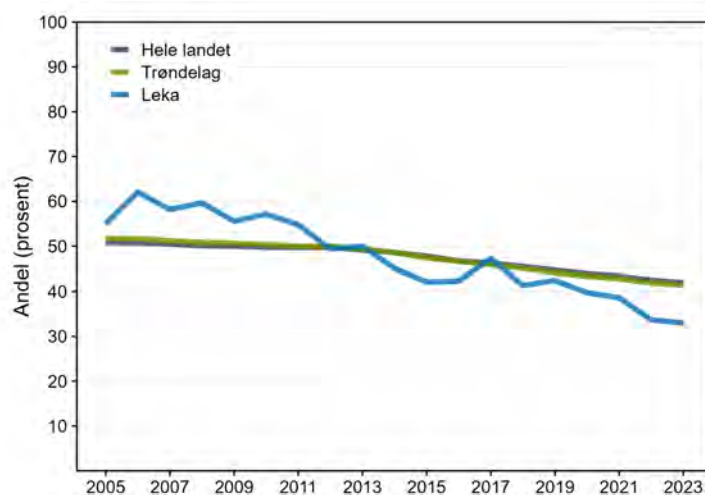
Les mer:

- Utvidet artikkel på www.fhi.no/folkehelseprofiler
- [Helse hos eldre i Norge](#)

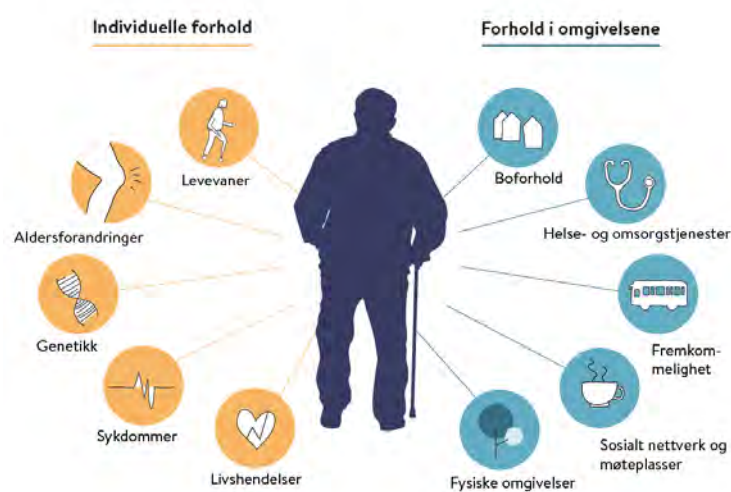
Figur 3. Framskrevet endring i sykdomsbyrde (antall tapte friske leveår (DALY)) for hovedårsakene til død og helsetap i Norge fra 2020 til 2050 (Global Burden of Disease-prosjektet 2019).

Figur 4. Andel personer over 75 år som bor alene (SSB).

Figur 5. Hva påvirker Eldres helse?

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I Kommunehelsa statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt mer informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- ▬ De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Leka
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	18,2	20,0	20,3	prosent	
	2 Andel unge eldre, 65-79 år	23,0	14,2	13,9	prosent	
	3 Andel over 80 år	7,9	4,6	4,5	prosent	
	4 Andel 80 år+, framskrevet til 2050	13,4	10,3	10,4	prosent	
	5 Personer som bor alene, 75 år +	33,0	41,4	42,0	prosent	
	6 Befolkningsvekst	2,1	0,92	1,2	prosent	
Oppvekst og levekår	7 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	70	83	81	prosent	
	8 Vedvarende lavinntekt, alle aldre	6,2	8,9	9,8	prosent	
	9 Inntektsulikhet, P90/P10	2,5	2,6	2,8	-	
	10 Leier bolig, 45 år +	14,7	12,2	12,4	prosent	
	11 Bor trangt, 0-17 år	33	16	18	prosent	
	12 Gjeld større enn 3 ganger inntekt	3,4	21,1	20,8	prosent	
	13 Unge som står utenfor, 15-29 år	-	9,1	9,5	prosent (a,k)	
	14 Stønad til livsopphold, 20-66 år	16,3	17,9	17,4	prosent (a,k)	
	15 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	-	25	24	prosent (k)	
	16 Gjennomføring i vdg. opplæring	-	79	80	prosent (k)	
	17 Høy tilfredshet, Ungdata 2022-23	**	-	51	prosent (a,k)	
Miljø, skader og ulykker	18 Valgdeltakelse	78,9	64,5	62,4	prosent	
	19 Drikkevann, hygienisk og stabilt	0,0	94,2	93,4	prosent	
	20 Luftforurensning, eksponert (ny def.)	0	7,5	46	prosent	
	21 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2022-23	**	-	84	prosent (a,k)	
	22 Fritidsorganisasjon, Ungd. 2022-23	**	-	59	prosent (a,k)	
Helse-relatert atferd	23 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	-	24	28	prosent (k)	
	24 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2022-23	**	-	43	prosent (a,k)	
	25 Røyking, kvinner	-	1,5	2,4	prosent (a)	
Helsestilstand	26 Forventet levealder, menn	-	80,7	80,3	år	
	27 Forventet levealder, kvinner	-	84,2	84,0	år	
	28 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4,9	5,1	år	
	29 Overvekt og fedme, 17 år	60	23	22	prosent (k)	
	30 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	152	173	168	per 1000 (a,k)	
	31 Muskel- og skjelett, 0-74 år	360	326	313	per 1000 (a,k)	
	32 Hjerter- og karsykdom	15,6	16,4	17,2	per 1000 (a,k)	
	33 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	-	85	84	per 100 000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdekning, influensa, 65 år+	55,8	63,0	62,3	prosent	

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert og ** = tall fra Ungdataundersøkelsen mangler. Les mer om mulige årsaker til at tall fra Ungdataundersøkelsen mangler [her](#).

1./2./3. 2023, 4. 2050, beregning basert på middels vekst i fruktbarhet, levealder og netto innflytting. 5. 2023, i prosent av befolkningen. 6. 2022. 7. 2022, høyeste fullførte utdanning (av alle med oppgitt utdanning). 8. 2020-2022, personer som bor i husholdninger som i en treårsperiode har en gjennomsnittlig inntekt under 60 % av nasjonal median. 9. 2022, forholdet mellom inntekten til den personen som befinner seg på 90-prosentilen og den som befinner seg på 10-prosentilen. 10. 2022, andelen er presentert i prosent av personer i privathusholdninger. 11. 2022, trangboddhet defineres ut ifra antall rom og kvadratmeter i boligen. 12. 2022, alle aldre. 13. 2022, omfatter de som ikke er i arbeid, utdanning eller opplæring (NEET). 14. 2021, omfatter mottakere av uføretrygd, arbeidsavklaringspenger, arbeidsledighetstrygd, overgangsstønad for enslige forsørgere og tiltaksmottakere (individstønad). 15. Skoleårene 2022/2023-2023/2024. 16. 2020-2022, omfatter elever bosatt i kommunen. 17. U.skole, de som angir 8-10 på en skala fra 0-10, der 0 er det verst mulige livet de kan tenke seg og 10 det best mulige. 18. 2023, kommunestyrevalget. 19. 2022, definert som tilfredsstillende resultater mht. E. coli og stabil levering av drikkevann. Omfatter vannverk som forsyner minst 50 personer. Tallene bør vurderes i lys av andelen som er tilknyttet vannverk i kommunen, se Kommunehelsa statistikkbank. 20. 2022, omfatter de som er eksponert over luftkvalitetskriteriene på 5 mikrogram per kubikkmeter (µg/m3) for finkornet svevestøv (PM2.5). 21. U.skole, opplever at nærområdet er trygt på kveldstid. 22. U.skole, svarer «ja, jeg er med nå». 23. 2022-2023, oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 24. U.skole, daglig utenom skolen. 25. 2018-2022, fødende som oppga at de røykte i begynnelsen av svangerskapet, oppgitt i prosent av alle fødende med røykeopplysninger. 26./27. 2008-2022, beregnet basert på aldersspesifikk dødelighet. 28. 2008-2022, vurdert etter forskjellen i forventet levealder ved 30 år, mellom de med grunnskole som høyeste utdanning og de med videregående eller høyere utdanning. 29. 2020-2023, KMI som tilsvarer over 25 kg/m2, basert på høyde og vekt oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 30. 2020-2022, brukere av primærhelsetjenestene fastlege, legevakt, fysioterapeut og kiropraktor. 31. 2020-2022, 0-74 år, muskel- og skjelettplager og -sykdommer (ekskl. brudd og skader), brukere av primærhelsetjenestene fastlege, legevakt, fysioterapeut og kiropraktor. 32. 2020-2022, omfatter innlagte på sykehus og/eller døde, alle aldre. 33. 2013-2022. 34. Influensasessongen 2022/2023. Datakilder: Statistisk sentralbyrå, Ungdata-undersøkelsen fra Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet, Vernepliktsverket, Vannverksregisteret, Primærhelsetjenestene fastlege og legevakt (KUHR-databasen i Helsedirektoratet), Hjerter- og karregisteret, Kreftregisteret, Meteorologisk institutt, Medisinsk fødselsregister, Valgdirektoratet og Nasjonalt vaksinasjonsregister SYSVAK. For mer informasjon, se <http://khs.fhi.no>.

Veiledning eller rådgivning – hvor går grensen?

Publisert 01.03.2024

Ellen Halsbog Lange, seniorrådgiver i NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Kan revisjonen utføre rådgivningstjenester for kommunen? Det korte svaret er ja – dersom det ikke svekker revisors uavhengighet og objektivitet, eller erstatter kommunens egne ledelsesoppgaver.

I tillegg til de lovpålagte revisjonstjenestene, er det mange kontrollutvalg som ønsker andre tjenester. Noen ganger etterspør kommunedirektøren/administrasjonen også tjenester. Denne artikkelen tar for seg hvilke rammer som gjelder for slike tjenester.

Rådgivning sett opp mot revisors uavhengighet og objektivitet

Det generelle kravet til revisors uavhengighet i § 16 i *Forskrift om kontrollutvalg og revisjon*, heretter kalt forskriften, ligger i bunn:

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Videre setter § 18 grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha. Forskriften setter ikke noe forbud mot å utføre rådgivning for kommunen, men sier at revisor ikke kan ... *utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet ...*, jf. § 18 e.

Hva betyr så det? Det må vurderes konkret i den enkelte situasjon. For at det skal være mulig å etterprøve slike vurderinger, må revisor være påpasselig med å dokumentere oppdragets art, omfang og anbefalinger. Forskriften setter et særlig krav til dokumentasjon ved ... *rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten ...*, jf. § 21, andre ledd. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 136).

Revisors rolle som rådgiver har vært mye diskutert innenfor revisjon av privat sektor. Ved å bygge tilsvarende bestemmelser i denne forskriften på bestemmelsen i revisorloven, gir Kommunaldepartementet et sterkt signal om at prinsippene for rådgivning bør være relativt like for revisjon av privat og kommunal sektor.

Ved å bygge tilsvarende bestemmelser i denne forskriften på bestemmelsen i revisorloven, gir Kommunaldepartementet et sterkt signal om at prinsippene for rådgivning bør være relativt like for revisjon av privat og kommunal sektor.

Revisjonsoppdraget innenfor kommunal sektor inneholder både forvaltningsrevisjon, regnskapsrevisjon og eierskapskontroll. Det vil derfor være flere områder og tilfeller der revisor må være påpasselig med forholdet mellom rådgivning og revisjon enn tilfellet er ved revisjon etter revisorloven. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 136-137).

Rådgivning sett opp mot virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver

Det er også forbud mot at revisor kan yte tjenester som ... *hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver ...*, jf. forskriftens § 18 f. Dette forbudet kan virke opplagt – men i praksis kan det være vanskelig å sette klare grenser.

Der revisor mener at et forhold er uakseptabelt, vil det i mange tilfeller også være nødvendig å si noe om hva som skal til for at forholdet skal kunne bli akseptabelt. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s.137).

Et enkelt eksempel innen finansiell revisjon, kan være åpenbare feilføringer – der regnskapsrevisor gir beskjed om hvilken konto beløpet hører hjemme på, uten at det anses som at man erstatter virksomhetens egne ledelses- eller kontrolloppgaver.

I forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er revisjonskriterier og anbefalinger til hjelp for at administrasjonen kan vite hva som skal til for å rette opp forholdet. Revisjonskriteriene setter opp rammene for hva som er akseptabelt – mens anbefalingene forteller hva som må rettes opp.

En feil kan rettes på mange måter, og det er opp til kommunestyret og deretter kommunedirektøren å velge fremgangsmåten. Dersom revisor gir råd og veiledning om hvordan forholdet kan rettes og bli akseptabelt, er det viktig å ivareta den særskilte dokumentasjonsplikten i forskriftens § 21 andre ledd, for å kunne vurdere om rådgivningen påvirker revisors uavhengighet.

Dersom revisor gir råd og veiledning om hvordan forholdet kan rettes og bli akseptabelt, er det viktig å ivareta den særskilte dokumentasjonsplikten ...

§ 18 bokstav e til f viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 14, jf. veileder til forskriften. I merknadene til denne paragrafen pekte departementet på at revisor ikke kan erstatte foretakets manglende kompetanse og kapasitet. Dette fordi den som blir revidert i slike tilfeller mangler nettopp kompetanse eller kapasitet for å vurdere

revisors råd eller veiledning – og da er det revisor som ville legge premissene for de beslutningene den reviderte tar. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 138).

Nærmere om det særskilte dokumentasjonskravet for rådgivningstjenester

Som nevnt er det et særskilt krav til dokumentasjon av rådgivning og andre tjenester i forskriftens § 21, andre ledd:

Ved rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten skal revisor dokumentere oppdragets art, omfang og en eventuell anbefaling.

Poenget med dette dokumentasjonskravet er å gjøre det mulig å avgjøre om oppdraget svekker revisors uavhengighet og objektivitet. Revisor må dokumentere:

- Hva oppdraget har bestått i
- Hvor omfattende oppdraget har vært – kan oppdraget ha vært så omfattende at det i seg selv kan true revisors uavhengighet eller objektivitet
- Hvilke anbefalinger har revisor gitt

Se veileder til forskriften s. 17 og Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 146.

Er det andre forhold som må vurderes?

Det er ikke noen prinsipiell forskjell på de vurderingene revisor må gjøre, uansett om det er kontrollutvalget eller kommunedirektøren som er oppdragsgiver. Revisor må vurdere det samme – uavhengighet, objektivitet og om oppdraget er erstatning for kommunens egne kontroll- og lederoppgaver. Og så må oppdragets art, omfang og eventuelle anbefalinger dokumenteres, for etterprøvbarehetens skyld.

I tillegg må slike oppdrag vurderes inn mot den oppdrags-/selskapsavtalen de ulike enhetene har. Her vil det være lokale variasjoner, men det er en (stor) fordel om det er klare linjer når det gjelder ressursrammer. Er dette oppdrag som kontrollutvalget eller kommunedirektøren skal betale særskilt for? Eller ligger det inne i oppdragsavtalen, og det kommunen betaler revisjonsenheten? Går det i så fall utover de oppgavene kontrollutvalget ønsker skal gjøres? Og hvordan kobles i så fall kontrollutvalget inn?

Innenfor forskriftens rammer er det rom for ulike måter å håndtere rådgivning og andre tjenester. Uansett hvordan dette håndteres i ulike lokale kontekster er det viktig å holde de overordnede prinsippene høyt. Tillit til revisjonen og dens uavhengighet er avgjørende – men også god ressursbruk og læring. Revisjon skal bidra til læring og forbedring, til beste for innbyggerne.

Kilder:

[Forskrift om kontrollutvalg og revisjon](#) FOR-2019-06-19-904

Kommunal- og moderniseringsdepartement (2021) [Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften](#) (H-2494)

Borgmo, R., Bråthen, B. og Lie, K.E. (2023): [Kontroll og revisjon i kommunal sektor](#), 4. utgave. Oslo: NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

---

Ellen Lange, seniorrådgiver i NKRF siden 2022. Hun er sosiolog og har drøyt 20 års erfaring fra (og med) kommunal sektor, hovedsakelig forvaltningsrevisjon, i tillegg til seks år med ulike former for endrings- og utviklingsarbeid i KS.

Administrasjonen bør ikke lage forslaget til vedtak

Kommunal Rapport 18.03.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan administrasjonen lage saksfremlegg når kommunedirektøren er inhabil?

SPØRSMÅL: Kommunedirektørens kone har søkt lederjobb i kommunen, og kommunedirektøren er dermed inhabil i ansettelsessaken.

Kommunen mener dog at: «Underordnet administrasjon kan imidlertid forberede saken slik at vedtak kan fattes av riktig person eller organ».

Er dette korrekt tolkning av habilitetsreglene?

SVAR: Dette er et spørsmål som det har vært og er en del usikkerhet om, men slik ser jeg på dette:

Utgangspunktet er bestemmelsen i forvaltningsloven paragraf 6, som lyder:
«Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan».

Den sentrale problemstillingen her er hva som er en «avgjørelse» etter denne bestemmelsen. Av forarbeidene går det fram at dette er ment som en avgrensning mot saksforberedelse og saksutredning. Når loven her taler om «avgjørelse i saken», skal dette forstås i motsetning til av «avgjørelse av saken».

En underordnet tilsatt i kommunen kan altså samle inn opplysninger og gjøre rede for de rettslige problemstillingene i sak før den sendes over til den eller de som skal treffe avgjørelse, så lenge hen ikke selv er inhabil i denne.

All saksbehandling vil på en eller annen måte innebære at det treffes ulike typer avgjørelser når det gjelder innsamling og sammenstilling av *premissene* for den som skal treffes. Dette er som alminnelig utgangspunkt ikke «avgjørelse i saken» etter denne bestemmelsen.

Avgjørende må etter min mening her være om det saksforelegget som oversendes til den som skal treffe den formelle avgjørelsen av saken, også inneholder en sammenfattende vurdering – en anbefaling eller innstilling om hva som etter saksforberederens mening bør eller må vedtas som avgjørelse av saken.

Hvis vi leser bestemmelsen om underordnetes inhabilitet som en ren formregel som bare avskjærer hen fra å treffe den avsluttende formelle avgjørelsen av saken, blir den ganske betydningsløs.

Når kommunen uttaler at «Underordnet administrasjon kan imidlertid forberede saken slik at vedtak kan fattes av riktig person eller organ», er dette riktig så langt det rekkes, men må da leses slik at «forberede saken» ikke omfatter å foreta en sammenfattende vurdering av denne med anbefaling om eller innstilling med forslag til vedtak.

Hvem som skal foreta disse vurderingene og treffe avgjørelse av saken, vil det her være kommunestyrets sak å avgjøre. Forslag til vedtak om dette må da legges fram av ordføreren.

En kommune kan ikke slås konkurs

Kommunal Rapport, 11.03.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva skjer om en kommune ikke kan betale regningene sine?

SPØRSMÅL: Jeg ser i avisene at Moskenes kommune vil erklære seg konkurs, men at departementet sier at det kan den ikke. Hva skjer om en kommune ikke kan betale regningene sine?

SVAR: Hvis enkeltpersoner, selskaper, stiftelser eller organisasjoner «er «insolvent», skal de etter [konkursloven § 60](#) «tas under konkursbehandling». Insolvent er etter denne [lovens § 61](#) at man «ikke kan oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller». Konkurs betyr at den det gjelder, fratras rådighet over sine egne penger og eiendeler, og at verdien av disse skal brukes til en forholdsmessig dekning av ubetalte forpliktelser.

I [kommuneloven § 29–1](#) andre avsnitt fastslås at disse bestemmelsene ikke gjelder for kommuner eller fylkeskommuner. De «kan ikke tas under konkursbehandling» og kan heller ikke settes under «gjeldsforhandling» etter konkursloven, dvs. en prosess der man kommer fram til en frivillig eller tvunget ordning der de som har penger til gode bare får oppgjør for en del av det de har krav på.

I kommuneloven § 29 første avsnitt er det også en bestemmelse om avskjærer den som har penger til gode hos en kommune, fra å «tvangsinn drive» dette kravet etter de bestemmelsene vi har i tvangsfullbyrdslovene om «utlegg» eller «arrest» i eiendeler til den som skylder penger, det vil si beslag i disse med sikte på salg som kan innbringe penger som kan brukes til å dekke krav.

Summen av dette er at den som har penger til gode hos en kommune eller fylkeskommune, ikke har noe rettslig middel til å fremtvinge betaling av kravet. Begrunnelsen for dette er at kommunene og fylkeskommunene har ansvar for grunnleggende viktige samfunnsmessige oppgaver, og at det ikke vil være verken rettslig eller politisk akseptabelt om de ikke kan oppfylle disse, fordi det ikke er mer penger tilgjengelig.

I stedet for regler om tvangsinn drive, gjeldsforhandling og konkurs har kommuneloven en rekke bestemmelser som tar sikte på å forhindre at kommuner og fylkeskommuner kommer i en slik situasjon.

Første lag er bestemmelsene i lovens kapittel 14 med krav om et fullstendig og realistisk årsbudsjett, som setter skranker for hva man kan opp lån til og krav til nedbetaling av disse, og skranker for hva slags andre økonomiske forpliktelsen kommuner og fylkeskommuner kan påta seg.

Neste lag er lovens kapittel 28 om det såkalte Robek-registeret. Det er et system med statlig kontroll med økonomiforvaltningen i kommuner og fylkeskommuner som ikke klarer å holde balanse mellom utgifter og inntekter. Dette er da en begrensning av det kommunale eller fylkeskommunale selvstyret, men det er fortsatt kommunestyrets eller fylkestingets ansvar å få orden i økonomien.

Tredje lag er så bestemmelsene i kapittel 29 om betalingsinnstilling, som er motstykket til konkurs for private. Kommunestyret eller fylkestinget har etter [§ 29–2](#) første avsnitt *plikt til å treffe vedtak om dette*, hvis kommunen eller fylkeskommunen «på grunn av vanskeligheter som ikke er helt forbigående, ikke kan betale forfalt gjeld». Et slikt vedtak er gyldig og bindende fra det er truffet. Statsforvalteren eller departementet kan ved lovlighetskontroll

etter [§ 27-1](#) oppheve vedtaket, men bare hvis lovens vilkår ikke er oppfylt – altså fordi kommunen fortsatt er i stand til å betale sine forpliktelser etter hvert som de forfaller.

Når det er truffet vedtak om betalingsinnstilling, blir kommunen eller fylkeskommunen langt på vei tatt under administrasjon. Da skal, etter [§ 29-2](#) siste avsnitt, «departementet straks oppnevne en tilsynsnemnd for kommunen eller fylkeskommunen». Denne består av ordfører eller fylkesordfører, kommunedirektøren og minst tre medlemmer oppnevnt av departementet.

I [§ 29-3](#) fastslås at så lenge betalingsinnstillingen gjelder, skal ingen utbetalinger foretas uten godkjenning av tilsynsnemnda. Her er det tre typer utbetalinger som skal prioriteres; til dekning av lovpålagte forpliktelser overfor enkeltpersoner, til lønn, pensjon, og godtgjøring mm til tilsatte og heltids folkevalgte, og til utbetalinger som er nødvendige for å unngå fare for betydelig økonomisk tap eller vesentlige skadevirkninger. I motsetning til det som gjelder ved konkurs, betyr dette ikke at krav mot kommunen eller fylkeskommunen bortfaller, bare at kreditorene kan måtte vente på betaling.

Så langt har, så vidt jeg vet, alle vedtak om betalingsinnstilling blir underkjent av statsforvalter eller departement. Begrunnelsen er vel gjerne den som nå gis overfor Moskenes kommune: Kommunen kan avtale kassekreditt og vil da være i stand til å betale løpende forpliktelser.

En slik kassekreditt er en avtale om adgang til å trekke på en lånekonto for å dekke utgifter når kommunen ikke har midler til å dekke dem på det aktuelle tidspunktet – som et «likviditetslån». Det vil si at lånet ikke tas opp til et nytt formål, men for å dekke løpende utbetalinger innenfor den rammen som er angitt i budsjettet. Hovedregelen er at et slikt lån må tilbakebetales i løpet av det inneværende budsjettår.

Unntak fra dette siste kravet er låneopptak til dekning av regnskapsmessig underskudd i foregående budsjettår, I slike tilfelle er det tilstrekkelig at lånet tilbakebetales i løpet av den periode som er vedtatt at dekning av underskuddet skal skje. Men i og med at det betyr at kommunen eller fylkeskommunen står i Robek-registeret, skal statsforvalter eller departementet kontrollere at budsjettet er lovlig, herunder kravet om at dette skal være «realistisk» ([§ 14-4](#) tredje avsnitt). Det betyr at det må foreligg en realistisk plan for nedbetaling av underskuddet senest fire år etter at dette oppsto.

Departementet eller statsforvalteren kan derfor bare oppheve kommunens eller fylkeskommunens vedtak om betalingsinnstilling hvis det er realistisk å forvente at en kassekreditt for å dekke underskuddet kan dekkes enten i løpet av budsjettåret eller ved en gradvis nedbetaling over budsjettene de neste fire år.

I den andre enden av en periode med betalingsinnstilling ligger så en rekonstituering av kommunen eller fylkeskommunens økonomi. Tilsynsnemnda skal etter [§ 29-4](#) avslutte sitt arbeid ved å vedta en ny økonomiplan og et nytt årsbudsjett for kommunen eller fylkeskommunen. Dette skal så sendes til departementet til godkjenning eller endring.

Her må så departementet ta stilling til økonomiplanen og budsjettet er *realistisk*; om kommunen eller fylkeskommunen har mulighet for å løse sine oppgaver innen de rammebetingelsene som foreligger. I motsatt fall må departementet vurdere om det er nødvendig med særskilt styrking av kommunens eller fylkeskommunens økonomi.

Dette siste er klart nok noe departementet nødvendig bli viklet inn i, både av arbeidsmessige og prinsipielle grunner. Det er nok en vesentlig del at årsaken til at kommuner som har villet gå til betalingsinnstilling, raskt har fått beskjed om vilkårene for det ikke var til stede.

En slik overprøving av kommunestyrets eller fylkestinget vedtak om betalingsinnstilling, må skje ved et formell vedtak om oppheving av dette som ugyldig. Et slikt opphevingsvedtak må imidlertid *begrunnes*, og det må da være basert på en konkret vurdering av kommunens eller fylkeskommunens økonomiske situasjon, og av hvilke grep som kan gjøres for å komme ut av denne knipen. Her er det ikke nok med en telefonsamtale eller muntlig konferanse. Departementet har et selvstendig ansvar for å foreta en vurdering av om det vil være mulig å komme ut av en slik krise uten brudd på de lovfestede forpliktelser kommuner og fylkeskommuner har overfor borgerne.

Departementet kan ikke styre etter Gudfaren-prinsippet: «Løs problemet, men ikke fortell meg hvordan».

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Statsforvalteren 20.02.2024

Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024. Ny forskrift til loven har vært på høring og vil tre i kraft fra samme tidspunkt. Det er også vedtatt flere endringer i privatskoleloven. Følg med på informasjon om den nye loven på nettsidene til Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren.

Nytt regelverk fra 1. august 2024

Frem til den nye loven trer i kraft gjelder dagens opplæringslov av 1998.

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utarbeide forskrift til ny opplæringslov og ny forskrift til privatskoleloven. Høringsfristen er løpt ut og direktoratet jobber nå med å sammenstille høringssvar og oversende reviderte forslag til Kunnskapsdepartementet.

Les mer om de viktigste endringene i ny opplæringslov [her](#)

Informasjon og veiledning om nytt regelverk

Utdanningsdirektoratet legger fortløpende ut artikler om ny opplæringslov på sin temaside om ny opplæringslov, les [her](#)

Forberedelser hos skoleeiere

Mye må være klart før nytt regelverk trer i kraft. Les mer om hva kommuner og fylkeskommuner må forberede [her](#)

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut

Kommunal Rapport 04.03.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Er jobben med å ivareta barn og unges interesser et offentlig tillitsverv eller bare «en jobb»?

SPØRSMÅL: Kommunestyret fattet vedtak om å videreføre ordningen med at kommunestyret utpeker etatssjef eller annen tjenestemann som skal ivareta barn og unges interesser når et fast utvalg utarbeider og behandler forslag til planer. Det ble deretter fremmet forslag på to tilsatte i kommunen som representant og vararepresentant for barn og unge når fast utvalg utarbeider og behandler forslag til planer etter plan- og bygningsloven.

Da det skulle voteres over dette, ble det reist spørsmål om inhabilitet for ett av kommunestyremedlemmene. Flertallet mente imidlertid at dette var et valg til et offentlig tillitsverv, og at den særlige bestemmelsen i [kommunelovens § 11–10](#) fjerde avsnitt om unntak fra inhabilitetsreglene ved slike valg gjaldt.

Mindretallet mente at slik utpeking/oppnevning av barn og unges representanter i folkevalgt organ, ikke var et valg etter kommuneloven, og at forvaltningslovens habilitetsbestemmelser måtte følges.

Hva er det riktige her?

SVAR: Dette er komplisert, og svaret ikke helt opplagt.

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven kapittel II gjelder etter [kommuneloven § 11–10](#) første avsnitt som alminnelig regel også ved behandlingen av saker i kommunale folkevalgte organer. Disse inhabilitetsreglene gjelder etter innledningsordene i [forvaltningslovens § 6](#) når det treffes «en avgjørelse [...] i en forvaltningssak». Utpeking av leder eller medlem av et kollegialt organ er en slik avgjørelse, slik vi for ikke lenge siden så i forbindelse med sakene om statsråders medvirkning ved utnevning av utvalgs- og styreledere. Utgangspunkt og hovedregel er altså at her gjelder forvaltningslovens regler om inhabilitet.

I siste avsnitt i [kommuneloven § 11–10](#) har vi imidlertid den unntaksregelen som det her vises til: «En folkevalgt er ikke inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv». Spørsmålet blir da om den oppnevningen eller utpekingen det her er tale om, er et valg til «offentlige tillitsverv», slik at denne unntaksregelen gjelder her, eller om de generelle bestemmelsene i forvaltningsloven om inhabilitet må følges også ved dette valget eller oppnevningen.

Utgangspunktet for oppnevningen det er tale om, er bestemmelsen i [plan- og bygningsloven § 3–3](#) tredje avsnitt om at «Kommunestyret skal sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen». Det fremgår etter forarbeidene (Ot.prp. nr. 32, merknad til bestemmelsen) at dette tar sikte på et å legge til rette for å supplere saksutredningen fra kommunedirektøren når en sak eventuelt legges fram til behandling i et folkevalgt organ;

«Det er i stedet for kravet om at en tjenestemann i administrasjonen skal ivareta en slik funksjon tatt inn et pålegg om at kommunen etablerer en særskilt ordning som ivaretar det samme formålet».

Det som skjer her, er at kommunestyret etablerer et eget verv for en enkeltperson som skal påse at det blir tatt hensyn til interessene til barn og unge. Oppnevning til dette kan – sies

det i veiledningen fra departementet (Barn og unge i byggesak, pkt. 5.1) – skje ved vedtak kommunestyret selv, eller ved at dette er delegert til administrasjonen:

«I mange kommuner blir vedkommende som skal inneha funksjonen formelt valgt av kommunestyret, og ofte gjelder utpekingen hele valgperioden. I noen kommuner er utpekingen delegert til administrativt nivå, til eksempelvis virksomhetsleder/etatsleder for skole og oppvekst eller kultur og fritid.»

Uavhengig av hvordan slik representant utpekes, vil hen imidlertid ta del i administrasjonens saksforberedelse:

«Den som innehar funksjonen, skal på et tidlig tidspunkt gis innsikt og rett til å uttale seg i de deler av saksbehandlingen og planleggingen som berører barn og ungdom.»

Det må forstås som at denne oppgaven uansett er å anse som en «jobb», og altså ikke et verv som folkevalgt. Det er tale om en særlig form for supplering av saksutredningen fra administrasjonen, ved en uavhengig talsperson for barn og ungdoms interesser i slike saker.

Den som er oppnevnt i denne funksjonen, er ikke en «folkevalgt» slik dette er definert i [kommuneloven § 5–1](#) fjerde avsnitt. Hen er ikke «valgt inn i et folkevalgt organ» slik bokstav b i dette avsnittet krever. Hen kan heller ikke instrueres verken av kommunestyret, utvalget eller kommunedirektøren når det gjelder utføringen av dette vervet. Om forholdet til den siste sies det i veiledningen:

«Det vil derfor ikke være innenfor styringsretten å instruere vedkommende til ikke å ivareta barn og unges interesser.»

Men kommunedirektøren har et tilsynsansvar med hvordan oppgave utføres:

«På den andre siden kan instruksjonsretten benyttes til å sikre at vedkommende faktisk gjør jobben med å ivareta disse interessene på en god måte.»

Kommunestyrets utpeking av person med slikt ansvar for å ivareta barns- og unges interesser i plansaker i et slikt utvalg, kan ikke ses som et valg av folkevalgt etter reglene i kommuneloven. Den vil da heller ikke gå inn under regelen § 11–10 siste avsnitt om inhabilitet ved valg «til offentlige tillitsverv». Det som gjøres ved en slik særskilt oppnevning, må altså ses som et vedtak om styrking av *grunnlaget for saksbehandlingen* i utvalget ved å trekke inn en person med særlig kompetanse og erfaring på området som kan supplere administrasjonens *saksrepresentasjon*.

Slik jeg ser det, er det her tale om en individuell oppnevning til et særlig administrativt verv, og ikke valg som folkevalgt. Det betyr at reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut ved slik utpeking av noen med et slikt særlig ansvar.

Men her er vi åpenbart inne på et område der departementet bør være tydeligere i veiledningen sin.

Kommuner må ikke skape trøbbel for egne selskaper

Samfunnsbedriftene 26.03.2024, Agnete B. Sommerset, juridisk direktør

Trange kommunebudsjetter er ikke et argument for å forsømme sine forpliktelser til egne selskaper. Kommunene må være forutsigbare og gode eiere.

Tenk deg en kommune som inngår en avtale med et privat selskap om rengjøring. Pris og tjenester er avtalt, kontrakt undertegnet, og alle er fornøyde. Men så sier kommunen at de ikke lenger vil stå inne for avtalen, og at de bare vil betale halvparten av kostnadene på grunn av stramme budsjetter. Det hadde selvsagt vært uakseptabelt, ulovlig og utenkelig.

Løper fra ansvar

Når det kommer til selskaper som kommunen selv eier, er det likevel noen som tror at man kan løpe fra ansvar, kontrakter og vedtatte budsjetter når man oppdager røde tall i eget budsjett.

- Et interkommunalt selskap (IKS) med 37 eiere fikk vedtatt sitt budsjett i april 2023. Nå vil det nye kommunestyret i to av eierkommunene redusere sitt tilskudd til selskapet.
- Et annet IKS trenger å endre selskapsavtalen etter endringer i IKS-loven og uttreden av enkelteiere. En av kommunene nekter å vedta endringene fordi kommunen vil «vente og se» hvordan det går med selskapet.
- Et tredje IKS opplever at én av deltakerkommunene ikke vil betale det som det vedtatte budsjett innebærer, og ønsker heller færre tjenester fra selskapet.

Kommuner som velger å organisere tjenester i selskaper, forplikter seg også til å følge rettslige rammer for selskapene. Her er det ingen «bør» eller «kan», her **må** man følge styringslinjer og myndighet som er regulert gjennom kommuneloven og selskapslover.

Som alle andre selskaper, trenger også kommunalt eide bedrifter forutsigbare rammer. Kortsiktig budsjettgevinst for enkeltkommuner er et veldig dårlig argument for å utarme egne selskaper. Det blir en umulig driftssituasjon for selskapene hvis vedtatte budsjetter blir reversert av noen eierkommuner – i opposisjon til egne eierrepresentanter.

Eierstyring er ikke spesielt vanskelig, men krever opplæring. Med mange nye representanter i kommunestyresalene, er det spesielt viktig at kommunene nå setter av tid til dette. Hvis eierne drar selskapet i samme retning, vil det resultere i bedre demokratisk kontroll, forutsigbar drift, effektive tjenester, og dermed bedre mulighet for å oppnå målet med opprettelse av selskapet.

Lag eierstrategier!

Den siste valgperioden var første gang kommunene ble pålagt å lage en eierskapsmelding. Det har gitt god oversikt over hvilke selskaper kommunene har interesser i, og som de må følge opp.

Neste steg må være bedre kunnskap om eierstyring. Her kan utarbeiding av eierstrategier være en god start. Da vil eierne delta mer aktivt i utvikling av egne selskaper, forstå hvilke rettslige forpliktelser eierskap innebærer, og få mulighet til å hente ut de gevinstene som ligger i å etablere selskapene.

Gjennom en eierstrategi vil man oppdage at god eierstyring, rutiner for politisk forankring og løpende dialog med selskapene er nøkkelen til best mulig resultat. Hvis kommuner er uenige i sitt eget selskaps beslutninger, må de se på egen eierstyring og gå via formelle kanaler, slik det fungerer for alle andre selskaper i Norge.

Da kan de ikke stille selskapene sjakk matt ved ikke å følge opp vedtatte budsjetter eller nekte å vedta endringer i selskapsavtaler som deres egen representant har stemt for. Da dømmer man sine egne selskaper til å mislykkes, og det var neppe intensjonen ved opprettelsen av dem.

KS Folkevalgtprogram og boka Tillit

Har du deltatt på KS Folkevalgtprogram eller ønsker å lese om folkevalgtes rolle i lokalpolitikken? Les boka Tillit.

KS Folkevalgtprogram er et tilbud til alle kommunestyre, fylkesting og direkte valgte bydelsutvalg. Hensikten er å bidra til et godt lokaldemokrati med høy tillit. Programmet skal også bidra til å gi dere folkevalgte trygghet og motivasjon, og en god forståelse for rollen. Denne boka legger selve grunnlaget for KS Folkevalgtprogram.

- Vi håper at boka skal være til hjelp i hverdagen som folkevalgt i kommunen eller fylkeskommunen, sier Dag-Henrik Sandbakken, fagsjef i KS.

Les boka [her](#)

Mer informasjon som kan være særlig relevant for deg som er folkevalgt finner du [her](#).

Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Statsforvalteren i Trøndelag, 02.04.2024

Planlegging for et trygt hjem for alle. Ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet, kalt boligsosial lov, ble vedtatt av Stortinget 20. desember 2022. Loven gjelder fra 1. juli 2023. Den gir innbyggere som er vanskeligstilte på boligmarkedet rett til å få vedtak om bistand ut fra sitt behov.

Loven stiller krav til ledere og beslutningstakerne i kommunene. Loven tydeliggjør ansvaret kommunene har til å planlegge og ha oversikt over boliger i kommunen.

Loven pålegger også kommunen å fastsette overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet i kommuneplanen. Ved å innlemme boligsosiale hensyn i samfunns- og arealplanleggingen, kan kommunene bidra til gode botilbud for vanskeligstilte og til at flere kan eie egen bolig.

Det er den enkelte kommune som må organisere arbeidet med å oppfylle loven. Det er ingen enkelt etat i kommunen som alene kan gjøre det, og loven legger opp til at flere fagfelt må samarbeide for å gi innbyggere som har behov for det den nødvendige bistanden.

[Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet \[boligsosialloven\]](#)

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027](#)

[Nasjonal strategi for den sosiale boligpolitikken \(2021-2024\)](#)

[Boligsosialt arbeid](#)

Befaring må settes som et formelt møte

Kommunal Rapport 15.04.2024, Jan Fridthjof Bern, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Når et utvalg er på befaring, er medlemmene da i et utvalgsmøte?

SPØRSMÅL: Vi går igjennom politisk reglement om dagen, og diskuterer om vi skal legge inn noe om befaringer i regi av de kommunale utvalgene, med tanke på møteoffentlighet, møteledelse, tilhørere, protokollering osv. Kan for eksempel utvalgene reise på befaring uten at det er et møte?

SVAR: Kommuneloven har ingen bestemmelser om «befaring». Den normale arbeidsformen for folkevalgte organer er at man bygger på skriftlige saksforelegg fra administrasjonen. Fordelen med denne arbeidsformen er at da har man et felles dokumentert og kvalitetssikret grunnlag for de vedtak som treffes.

Men ikke all informasjon er like lett å formidle på denne måten. Noen ganger er det en klar fordel om de folkevalgte har kunnet bygge også på egne iakttagelser av anlegget, naboskapet eller landskapet saken gjelder. Denne måten å innhente kunnskap på reiser imidlertid noen særlige utfordringer.

Det grunnleggende problemet er forholdet til bestemmelsene i [kommuneloven kapittel 11](#) om saksbehandling i folkevalgte organer.

Utgangspunktet her er at den enkelte folkevalgte ikke har noen individuell rolle i saksbehandlingen, annet enn ved deltakelse i organets møter. En folkevalgt er valgt *som medlem* av kollegialt organ, og kan ikke opptre i denne egenskap ved å reise på befaring på egen hånd.

Saksbehandlingen i det aktuelle folkevalgte organet bygger på det som i domstolsprosessen kalles «hovedforhandlingsprinsippet». Det betyr at organets beslutninger skal være basert utelukkende på den informasjon som er fremlagt på lik fot for alle medlemmene i møte i organet.

Dette gjelder da ikke bare saksdokumenter og muntlig informasjon fra administrasjonen eller andre, men også den kunnskap som blir innhentet ved befaring. Slik befaring må derfor skje innenfor de rammene som kommuneloven oppstiller for møter i folkevalgte organer.

Det må sendes innkalling til deltakelse i befaringsen, og relevante saksdokumenter i saken, til medlemmene forut for befaringsen ([§ 11–3 første avsnitt](#)).

Befaringen må settes som et formelt møte, og det må føres møtebok for befaringsen der det fremgår hva denne omfattet og hvem som deltok, herunder om parter eller sakkyndige deltok og ga informasjon eller fremførte synspunkter knyttet til saken.

Befaringen må også være åpen for presse eller andre interesserte, så lenge det ikke truffet vedtak om lukking etter [kommuneloven § 11–5](#).

Brudd på disse reglene vil være en saksbehandlingsfeil som kan være grunnlag for en lovlighetsklage til Statsforvalteren over vedtak som treffes, etter bestemmelsene i [kommunelovens kapittel 27](#).

Hvis det er mulig at feilen kan ha hatt betydning for vedtaket, kan den medføre at dette blir ugyldig.

Arkivreferanse: 2024/73-4

Saksframlegg

Saksbehandler: Beathe Mårvik

Sakens gang		
Saksnummer	Utvalg	Møtedato
37/24	Kommunestyret	25.04.2024

Kontrollutvalgets årsrapport 2023

Vedlegg

1   Årsrapport 2023 Leka KU.docx

Saksprotokoll fra Kommunestyret den 25.04.2024

Votering: **Kontrollutvalgets innstilling enstemmig vedtatt.**

Vedtak

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2023 til orientering.

Forslag til vedtak

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2023 til orientering.

Hjemmel for vedtak

Bakgrunn for saken

Ifølge [kommunelovens § 22-1](#) har kommunestyret det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning. Til å forestå det løpende tilsynet på sine vegne, velger kommunestyret et kontrollutvalg, jfr. [kommuneloven § 23-1](#). Kontrollutvalgets arbeid og rapportering er nærmere regulert i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

Det følger av departementets merknader til denne at kontrollutvalget ene og alene er direkte underlagt kommunestyrets instruksjonsmyndighet. All rapportering tilbake skal derfor skje direkte til kommunestyret. Kontrollutvalget vurderer fortløpende hvilken informasjon og saker som vil være aktuelle å presentere for kommunestyret.

Kontrollutvalgets årlige rapport vil være en oppsummering av utvalgets arbeid i løpet av året, og er viktig informasjon til kommunestyret om det tilsyn utvalget utøver på kommunestyrets vegne.

Alle møteinnkallinger med saksdokumenter er sendt ordfører og kommunedirektør. Dette fungerer som en fortløpende informasjon til kommunen og det politiske miljøet. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Ut fra tidligere praksiser det også for fjoråret utarbeidet en årsrapport til kommunestyret der det er redegjort for sentrale deler av kontrollutvalgets virksomhet og aktivitet i 2023.

Vurdering

Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 28.02.2024, med følgende enstemmige vedtak:

1. Det framlagte forslag til Kontrollutvalgets årsrapport for 2023 vedtas.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:
Kommunestyret tar Kontrollutvalgets årsrapport for 2023 til orientering.

Oddvar Aardahl
kommunedirektør

Melding om vedtak sendes

2024

Oppvekstprofilen viser noen av kommunens styrker og utfordringer, og kan benyttes i planarbeidet for barn og unge og deres oppvekstmiljø. Indikatorene som presenteres i profilen er valgt med tanke på å fremme barn og unges oppvekstmiljø, og må tolkes i lys av kunnskap om lokale forhold.

Utgitt av:
Folkehelseinstituttet, Postboks 222 Skøyen, 0213 Oslo
Ansvarlig redaktør: Guri Rørtveit
E-post: oppvekstprofiler@fhi.no

Statistikken er hentet fra [Kommunehelsestatistikkbank](#) per april 2024

Illustrasjon: FHI
Bokmål

Batch 1604241636.1604241702.1604241636.1604241702.16/04/2024 17:28

Oppvekstprofilene er utarbeidet i samarbeid mellom fem ulike direktorater og Folkehelseinstituttet.

Leka

Tema for årets profiler er hvorfor vennskap og fellesskap med jevnaldrende er så viktig for barn og unge. Temaet gjenspeiles i indikatorer og figurer.

Nedenfor presenteres noen nøkkeltall for barn og unge i kommunen:

- Tall for andelen barn (0-17 år) i kommunen per 1.1.2023 som er innvandret eller norskfødt med innvandrerforeldre, kan ikke vises da tallgrunnlaget er utilstrekkelig. Andel og antall barn som innvandrer har fortsatt å øke i de fleste kommuner i 2023, som følge av krigen i Ukraina. Om lag en tredjedel av flyktningene som har kommet til Norge fra Ukraina er barn og unge.
- Andelen barn som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet. Vedvarende lav husholdningsinntekt vil si at den gjennomsnittlige inntekten i en treårsperiode er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge.
- Tall for andelen unge (15-24 år) som står utenfor i kommunen mangler. Unge som står utenfor utdanning, jobb og opptrening er ofte relasjonelt sårbare og økonomisk utsatt. De har gjerne behov for voksne som ser dem.
- Det blir ikke vist statistikk på andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har høy tilfredshet med livet. Dette skyldes at Ungdata-undersøkelsen ikke er gjennomført i kommunen i perioden 2021-2023, eller at det er utilstrekkelig tallgrunnlag.

Vennskap og fellesskap med jevnaldrende er viktig for barn og unge

Vennskap kan bidra til barn og unges sosiale, emosjonelle og kognitive utvikling. I tillegg er vennskap en viktig kilde til økt livskvalitet, og er med på å forme de unges identitet og tilhørighet.

Vennskap er viktig for utviklingen av:

- **Sosiale ferdigheter:** Gjennom samtale og lek trener barn og unge seg på ferdigheter knyttet til å forstå og mestre sosiale situasjoner. Slike ferdigheter er viktige for å kunne samarbeide og etablere vennskap.

- **Sosial identitet og tilhørighet:** Barnets følelse av hvem de er, og deres rolle i samfunnet blir påvirket av hvordan de blir møtt av likesinnede. Opplevelse av tilhørighet og fellesskap formes i møte med andre barn og unge med felles interesser og verdier.

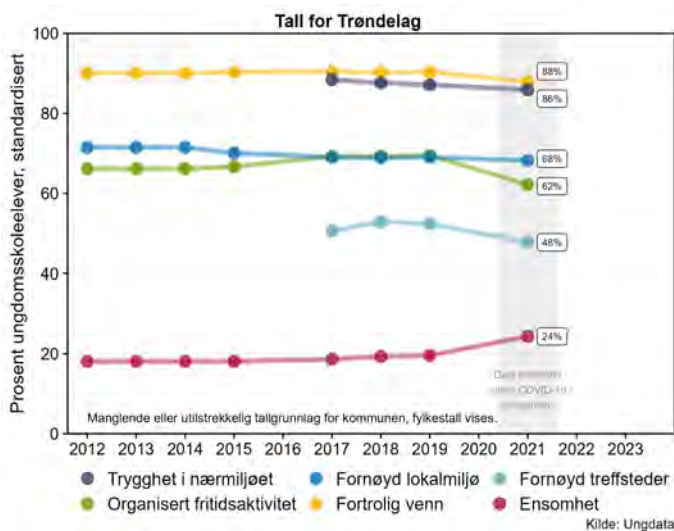
- **Selvtillit og selvfølelse:** Aksept fra venner er med på å styrke barn og unges selvtillit og følelse av egenverd. Emosjonell støtte kan gi barn og unge styrke til å tåle stress, og dermed motvirke psykiske vansker.

- **Kognitive ferdigheter:** Gjennom samvær med venner blir de unge eksponert for ulike synspunkter, noe som kan være med på å fremme toleranse og kritisk tenkning. Felles interesser, diskusjoner og kunnskapsutveksling kan bedre språkutvikling og oppmuntre til nysgjerrighet, innhenting av ny kunnskap, og utvikling av nye ferdigheter.

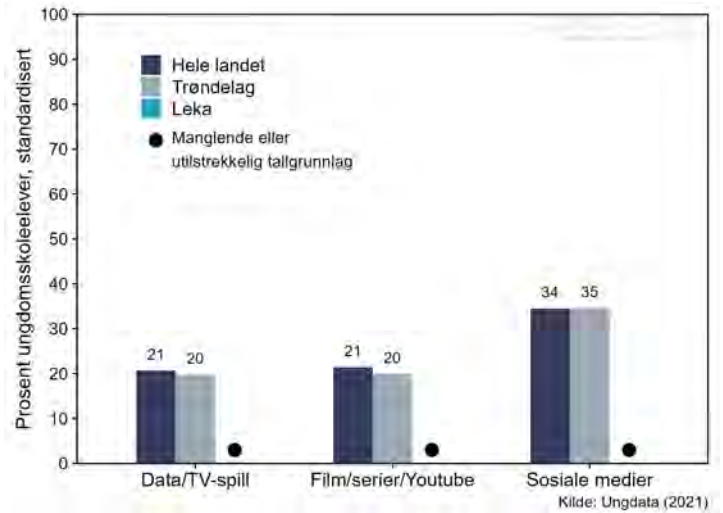
- **Fysiske ferdigheter:** Lek er en viktig arena for å tilegne seg og utvikle fysiske ferdigheter. Samvær med venner kan være en viktig motivasjon for å delta i organiserte og uorganiserte fritidsaktiviteter.

Se figur 1 for andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har en fortrolig venn eller som opplever ensomhet.

Figur 1. Ungdomsskoleelevers opplevelser med nærmiljø, fritid og vennskap.

Figur 2. Ungdomsskoleelever som bruker mer enn 3 timer daglig på ulike medier.

Nye møteplasser på nett

Dataspill og sosiale medier er en integrert del av de unges liv, og påvirker barn og unges vennskap og sosiale relasjoner, se figur 2. Sosiale medier gjør det mulig for barn og unge å få kontakt med jevnaldrende med stor variasjon i interesser og væremåter. Denne formen for sosialisering bidrar trolig til at dagens barn og unge i større grad enn tidligere får prøvd ut ulike roller og identiteter. Digital sosialisering kan også bidra til at barrierer som for eksempel bosted, og psykisk og fysisk funksjonsevne, får mindre betydning for barn og unges utfoldelsesmuligheter.

Dataspill og sosiale medier kan imidlertid også ha negative effekter. Plattformene for sosiale medier kan gi større risiko for mobbing fordi det er enklere å være anonym og vanskeligere å se konsekvensene av mobbingen. Trakassering, utestenging og ryktespredning på nett kan påvirke barn og unges trivsel og psykiske helse negativt. Overdreven bruk av dataspill og andre sosiale medier kan også føre til avhengighet og fysisk sosial isolasjon. Det er derfor viktig å bevisstgjøre og veilede barn og unge når det gjelder de mulige negative aspektene ved sosiale medier.

Hva med barn som ikke har venner?

Enkelte barn og unge kan av ulike grunner ha problemer med å mestre sosiale ferdigheter, noe som kan føre til utfordringer med å danne og opprettholde vennskap. Hvis barn og unge ikke opplever vennskap og positivt samvær med jevnaldrende kan det få langvarige negative konsekvenser. Vennskap kan være viktig for utvikling av tillit og tilhørighet, som kan ha betydning for senere deltagelse i samfunns- og arbeidsliv. Barn og unge som blir utsatt for vedvarende mobbing og ekskludering har betydelig risiko for å utvikle alvorlige psykiske lidelser, og et bekymringsfullt fravær fra skolen. Det er derfor viktig at kommunen bidrar til å skape miljøer rundt barna som fremmer inkluderende og støttende relasjoner.

Viktige arenaer for forebygging av utenforskap er barnehage, skole, organiserte fritidsaktiviteter, og andre tilrettelagte møteplasser hvor barn og unge kan møtes. Etter pandemien har det vært en økning i andelen barn som oppgir at de blir mobbet, se figur 3.

I løpet av tenårene er det normalt at venner gradvis får større betydning som rollemodeller og kilde for støtte og omsorg enn familien, se figur 4. Det er imidlertid stor variasjon i hvor mye tid det enkelte barn eller ungdom faktisk ønsker å tilbringe med venner på fritiden. Det å ha få venner eller det å trives alene trenger ikke nødvendigvis å være grunn til bekymring. Det er kvaliteten på relasjonene og de unges ønsker som er viktig.

Hva kan kommunen gjøre?

- Lage en helhetlig forebyggende oppvekstplan for hvordan kommunen kan sikre inkludering og forebygge mobbing: i barnehagen, på skolen, i fritiden og på nettet.
- Sikre at de som jobber med barn og unge har nødvendig kunnskap og rutiner for å fange opp og gi støtte og veiledning til barn og unge som av ulike grunner sliter med å etablere vennsksrelasjoner.
- Sørge for at det finnes tilgjengelige fritidsaktiviteter og sosiale arenaer for alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes ressurser, eller andre barrierer. Barn fra familier med få sosioøkonomiske ressurser deltar sjeldnere i organiserte fritidsaktiviteter enn de med mange ressurser, se figur 5. Det er derfor viktig å sikre at også ungdom fra familier med færre ressurser får et tilbud.
- Legge til rette for inkluderende barne- og ungdomsmiljøer ved å fremme aksept og positive holdninger til mangfold, via kunnskapsformidling og felles aktiviteter på tvers av ulike grupperinger.
- Engasjere foreldrene til å bidra til organiserte foreldre-barn-aktiviteter. Dette kan fremme utviklingen av sosiale bånd mellom familier, og oppmuntre til vennskap mellom barn.
- Barn og unge skal bli hørt. Medvirkning kan skje gjennom ulike etablerte råd og prosesser.

Forslag om tiltak rettet mot barn og unge og deres familier finnes på www.kunnskapombarn.no og Nasjonal veileder for psykisk helsearbeid for barn og unge (www.helsedirektoratet.no/veiledere/psykisk-helsearbeid-barn-og-unge)

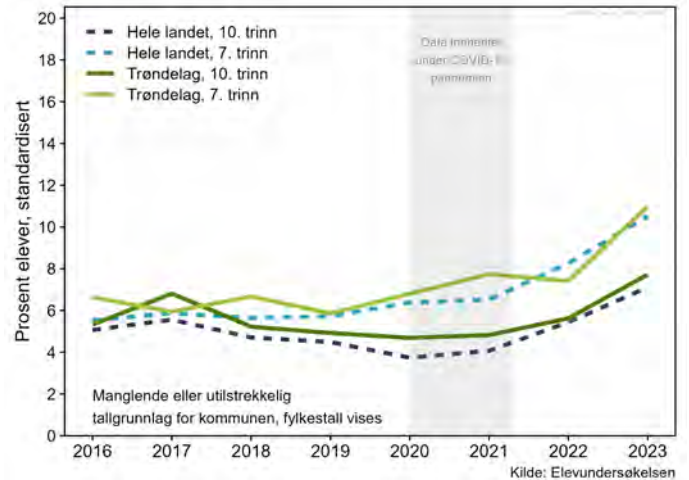
Utvidet tekst med referanser og lenker finnes på fhi.no/oppvekstprofiler.

Finne flere relevante indikatorer i [Kommunehelse statistikkbank](http://kommunehelsestatistikkbank).

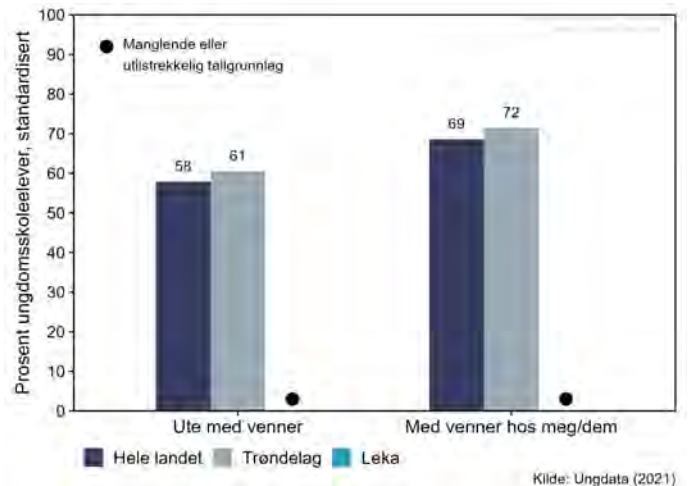
Ungdata-tall fra 2020 er innhentet i perioden før pandemien brøt ut 12. mars, tall for 2021 er innhentet under pandemien og tall for 2022 innhentet etter at de nasjonale pandemiltakene opphørte 12 februar. Les mer om begrunnelsen for årlige lands- og fylkestall fra ungdata for 2021 og 2022 på fhi.no.

Elevundersøkelsen gjennomføres hver høst. Tall fra 2020 og 2021 er dermed innhentet under pandemien.

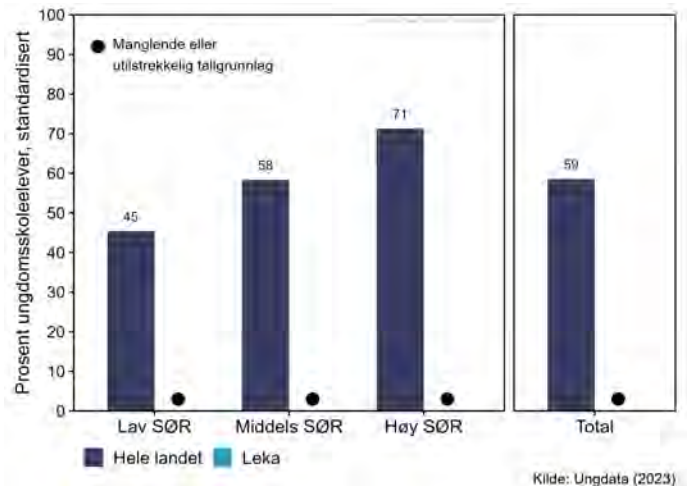
Figur 3. Elever som blir mobbet på skolen av andre elever (ettårige tall, for 3-årige tall se side 4).

Figur 4. Ungdomsskoleelever som minst en gang per uke er med venner ute størstedelen av kvelden, eller (inne) hos seg/dem.

Figur 5. Ungdomsskoleelever som deltar i organiserte fritidsaktiviteter, etter familiens sosioøkonomiske ressurser (SØR).

Oppvekstbarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenlignes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I [Kommunehelse statistikkbank](#) finnes flere indikatorer og utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en utfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- ▬ De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Oppvekstbarometer for Leka
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	18,2	20,0	20,3	prosent	
	2 Innvand. og norskf. med innv. foreldre	-	14,9	21,0	prosent	
Levelår	3 Barn i fam. m/vedvarende lav inntekt	7,6	8,5	11	prosent	
	4 Barn i familier som mottar sosialhjelp	12	6,1	6,3	prosent	
	5 Bor trangt, 0-17 år	33	16	18	prosent	
	6 Barn med barnevernstiltak, 0-17 år	-	4	3,5	prosent	
	7 Unge som står utenfor, 15-24 år	-	7,3	7,6	prosent (a,k)	
	8 Mottakere av uførepensjon, 18-29 år	-	2,3	2,2	prosent (a,k)	
Barnehage og skole	9 Bemanning i barnehage, oppfylt	0	86	63	prosent	
	10 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	-	25	24	prosent (k)	
	11 Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	-	27	26	prosent (k)	
	12 Trives på skolen, 7. trinn	-	83	85	prosent (k)	
	13 Mobbes på skolen, 7. trinn	-	8,7	8,4	prosent (k)	
	14 Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	40,1	42,6	43,0	poeng (k)	
Fritid og nærmiljø	15 Gjennomføring i vdg. opplæring	-	79	80	prosent (k)	
	16 Fornøyd med treffsteder, 2022-23	**	-	56	prosent (a,k)	
	17 Med i fritidsorganisasjon, 2022-23	**	-	59	prosent (a,k)	
	18 Fortrolig venn, 2022-23	**	-	87,1	prosent (a,k)	
	19 Ensomhet, 2022-23	**	-	22	prosent (a,k)	
	20 Regelbrudd, Ungd. 2022-23	**	-	9,2	prosent (a,k)	
Helse og helseatferd	21 Skjermtid over 4 timer, 2022-23	**	-	43	prosent (a,k)	
	22 Fornøyd med helse, 2022-23	**	-	68	prosent (a,k)	
	23 Høy tilfreds. med livet, Ungd. 2022-23	**	-	51	prosent (a,k)	
	24 Psykiske plager, 2022-23	**	-	15	prosent (a,k)	
	25 Psykiske sympt./lidelser, 15-24 år	-	189	176	per 1000 (a,k)	
	26 Søvnproblemer, 2022-23	**	-	30	prosent (a,k)	
	27 Har brukt cannabis, 2022-23	**	-	4,1	prosent (a,k)	
	28 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	-	24	28	prosent (k)	
	29 Overvekt og fedme, 17 år	60	23	22	prosent (k)	
	30 Alkohol, har vært beruset, 2022-23	**	-	13,1	prosent (a,k)	

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert og ** = tall fra Ungdataundersøkelsen mangler.

Les mer om mulige årsaker til at tall fra Ungdataundersøkelsen mangler og begrunnelse for ettårige lands- og fylkestall for 2021 og 2022 [her](#).

1. 2023. 2. 2023, 0-17 år. 3. 2020-2022, barn (0-17 år) som bor i husholdninger som i en treårsperiode har en gjennomsnittlig inntekt under 60 % av nasjonal median. 4. 2022, 0-17 år, omfatter de som har mottatt sosialhjelp minst én gang i løpet av året. 5. 2022, trangboddhet defineres ut ifra antall rom og kvadratmeter i boligen. 6. 2022, omfatter hjelpetiltak og omsorgstiltak. 7. 2022, omfatter de som ikke er i arbeid, utdanning eller opplæring (NEET). 8. 2020-2022, mottakere av varig uførepensjon. 9. 2023, barn som går i barnehager der kravet til både grunnbemanning og pedagogisk bemanning er oppfylt. 10./11. Skoleårene 2022/2023-2023/2024. 12./13. Skoleårene 2021/2022-2023/2024. 14. 2021-2023, ved avsluttet grunnskole på 10. trinn. 15. 2020-2022, omfatter elever bosatt i kommunen. 16. U.skole, svært bra eller nokså bra tilbud. 17. U.skole, svarer «ja, jeg er med nå». 18. U.skole, svarer «ja, helt sikkert»/«ja, det tror jeg» på om de har minst én fortrolig venn. 19. U.skole, ganske mye eller veldig mye plaget. 20. U.skole, 3 eller flere ulike regelbrudd i løpet av det siste året. 21. U.skole, daglig utenom skolen. 22. U.skole, svært eller litt fornøyd. 23. U.skole, de som angir 8-10 på en skala fra 0-10, der 0 er det verst mulige livet de kan tenke seg og 10 det best mulige. 24. U.skole, har mange plager (ganske mye eller veldig mye plaget). 25. 2020-2022, brukere av primærhelsetjenestene fastlege og legevakt. 26. U.skole, ganske mye eller veldig mye plaget. 27. U.skole, har brukt cannabis én gang eller mer ilt. siste 12 mnd. 28. 2022-2023, oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 29. 2020-2023, KMI som tilsvarer over 25 kg/m2, basert på høyde og vekt oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 30. U.skole, drukket så mye at de har følt seg tydelig beruset én gang eller mer ilt. siste 12 mnd. Datakilder: Statistisk sentralbyrå, Ungdataundersøkelsen fra Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet, Utdanningsdirektoratet, Vernepliktsverket og primærhelsetjenestene fastlege og legevakt (KUHR-databasen i Helsedirektoratet). For mer informasjon, se [Kommunehelse statistikkbank](#).

Arkivreferanse: 2024/73-4

Saksframlegg

Saksbehandler: Beathe Mårvik

Sakens gang		
Saksnummer	Utvalg	Møtedato
37/24	Kommunestyret	25.04.2024

Kontrollutvalgets årsrapport 2023

Vedlegg

1   Årsrapport 2023 Leka KU.docx

Saksprotokoll fra Kommunestyret den 25.04.2024

Votering: **Kontrollutvalgets innstilling enstemmig vedtatt.**

Vedtak

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2023 til orientering.

Forslag til vedtak

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2023 til orientering.

Hjemmel for vedtak

Bakgrunn for saken

Ifølge [kommunelovens § 22-1](#) har kommunestyret det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning. Til å forestå det løpende tilsynet på sine vegne, velger kommunestyret et kontrollutvalg, jfr. [kommuneloven § 23-1](#). Kontrollutvalgets arbeid og rapportering er nærmere regulert i Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

Det følger av departementets merknader til denne at kontrollutvalget ene og alene er direkte underlagt kommunestyrets instruksjonsmyndighet. All rapportering tilbake skal derfor skje direkte til kommunestyret. Kontrollutvalget vurderer fortløpende hvilken informasjon og saker som vil være aktuelle å presentere for kommunestyret.

Kontrollutvalgets årlige rapport vil være en oppsummering av utvalgets arbeid i løpet av året, og er viktig informasjon til kommunestyret om det tilsyn utvalget utøver på kommunestyrets vegne.

Alle møteinnkallinger med saksdokumenter er sendt ordfører og kommunedirektør. Dette fungerer som en fortløpende informasjon til kommunen og det politiske miljøet. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Ut fra tidligere praksiser det også for fjoråret utarbeidet en årsrapport til kommunestyret der det er redegjort for sentrale deler av kontrollutvalgets virksomhet og aktivitet i 2023.

Vurdering

Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 28.02.2024, med følgende enstemmige vedtak:

1. Det framlagte forslag til Kontrollutvalgets årsrapport for 2023 vedtas.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:
Kommunestyret tar Kontrollutvalgets årsrapport for 2023 til orientering.

Oddvar Aardahl
kommunedirektør

Melding om vedtak sendes

Habiliteten må vurderes fra sak til sak

Kommunal Rapport 22.04.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Økonomisjefen har blitt styreleder i et interkommunalt selskap, men er det lurt?

SPØRSMÅL: Av lov om interkommunale selskaper § 10 framgår følgende; Daglig leder eller representantskapsmedlem kan ikke være medlem av styre. Dette er den eneste begrensningen som lovgiver har satt med hensyn til valgbarhet. I et interkommunalt selskap som vår kommune er medeier i, har representantskapet valgt økonomisjefen i en av kommunene til styrets leder. Vi reiser spørsmål om dette er en god løsning, med tanke på god eierstyring, habilitet, taushetsplikt i styret og det personlige ansvaret som økonomisjefen påtar seg ved å være styreleder.

SVAR: Ulovlig er det neppe. Hva som er klokt, vil et stykke på vei avhenge av karakteren av selskapets virksomhet. Det er vel grunnen til at vi i ikke har flere generelle regler som avskjærer slike stillingskombinasjoner.

I stedet må dette vurderes fra sak til sak, i første rekke ut fra bestemmelsen i [IKS-loven § 15](#) om inhabilitet, der det fastslås at bestemmelsene om inhabilitet i kommuneloven [§ 11–10](#) og [13–3](#) gjelder tilsvarende for selskapets tilsatte og medlemmer av selskapets styrende organer, og at det er taushetsplikt etter forvaltningsloven for enhver som utfører tjeneste eller arbeid for IKS som er omfattet av offentleglova – dvs. der stat eller kommune har i øverste majoritet i øverste styringsorgan.

Når kommunestyret er eier

22.04.2024

Sunniva Tusvik Sæter

Margrete Haugum

Er kommunestyret på ballen?

- **Vet kommunestyret**
  - hvilke selskaper kommunen eier?
  - hva som er hensikten med eierskapet?
  - konsekvensene for politisk styring?
- **Får kommunestyret mulighet til å styre?**
  - har de egnede styringsverktøy?
  - bestemmer de hva eierrepresentanten skal mene?
  - får de informasjon om resultat og status i selskapene?
- **Hva har de egentlig adgang til å styre?**
  - i ulike selskapsformer?
  - i konsernstrukturer?
  - om tjenestene fra selskapene?
  - i eierfellesskap med andre?

Eierskapskontroll

- Hvordan utøves eierstyringen? (KU best)
  - Generelt
  - I enkeltstående selskap
  - Forvaltningsrevisjon i selskap

Hva ser vi etter?

- Opplæringstiltak
- Eierskapsmelding
- Myndighet og roller
- Rapportering
- Dialogen med eierrepresentanten

Hva finner vi?

- Mer opplæring etterspørres
- Eierskapsmeldingen revideres sjelden
- Usikkerhet om roller
- Fragmentert rapportering
- Lite systematisk dialog med eierrepresentantene
- Interesse etter at noe har skjedd

Risiko for enevelde?

Virkemidler

Opplæring

- Folkevalgtopplæringen
- Temamøter
- «Learning by doing»

Eierskapsmelding

- Skal gi økt bevissthet om eierstyring
- Krav til innhold
  - Generelle prinsipp
  - Oversikt over eierskap
  - Formålet med eierskapene
- Syklus for revidering
- Språk, struktur og omfang

Rolleforståelse - hvem, hva, hvor?

- Kommunestyre
- Eierskapsutvalg
- Eierrepresentant
- Eierorgan
- Eiermøte
- Styre og styrerepresentanter
- Kommunedirektør

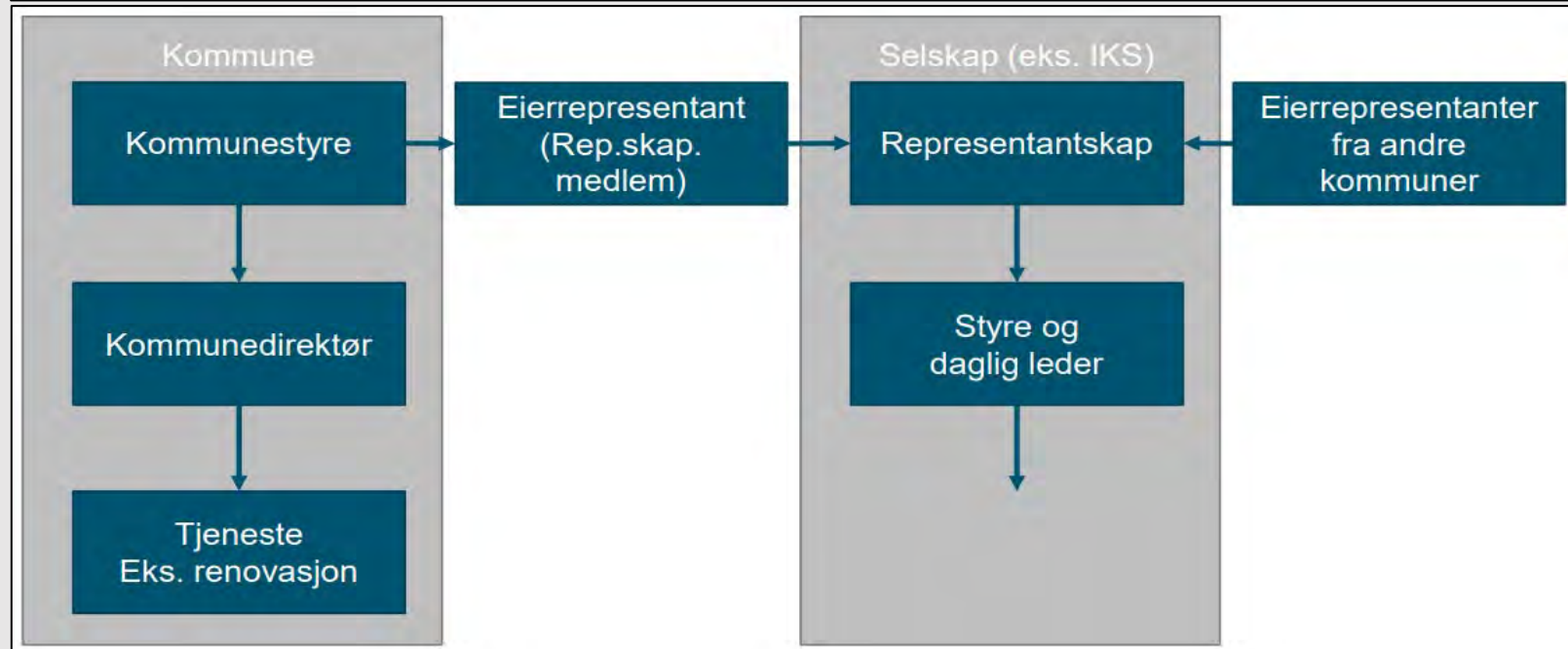

Selskapsformer

- Lang meny

men

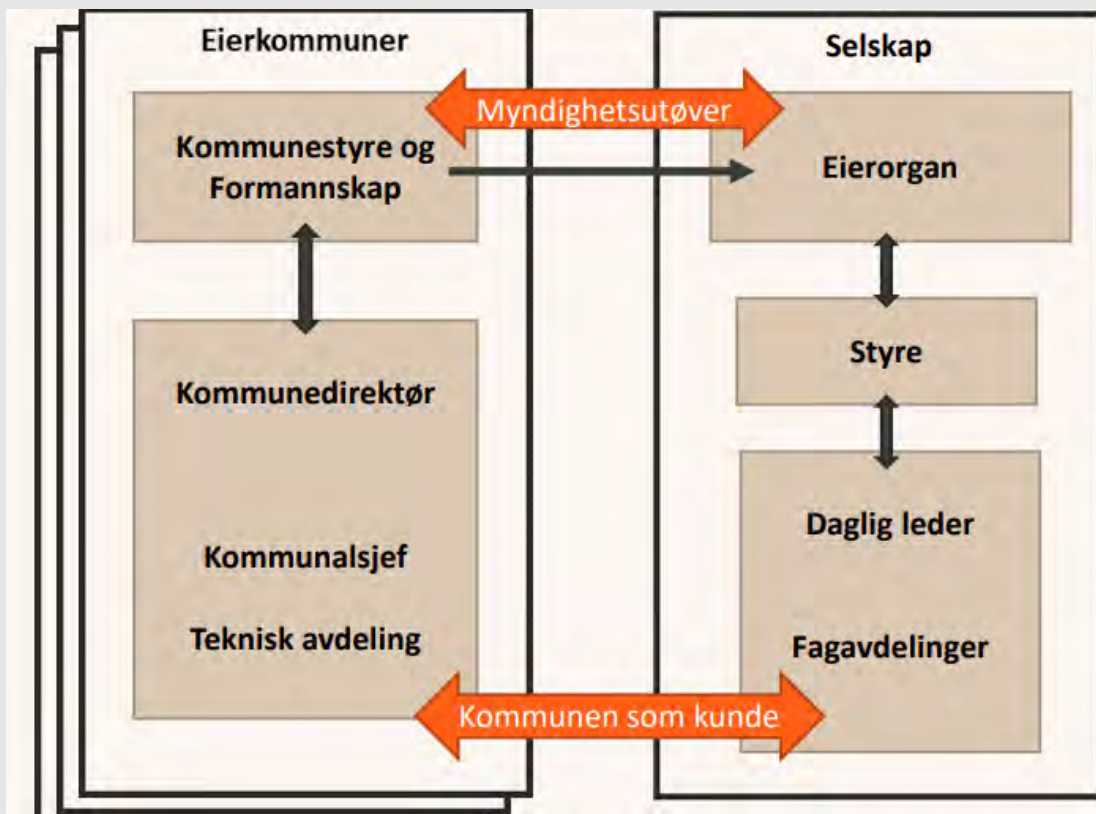
- Valget avgjør roller og myndighet

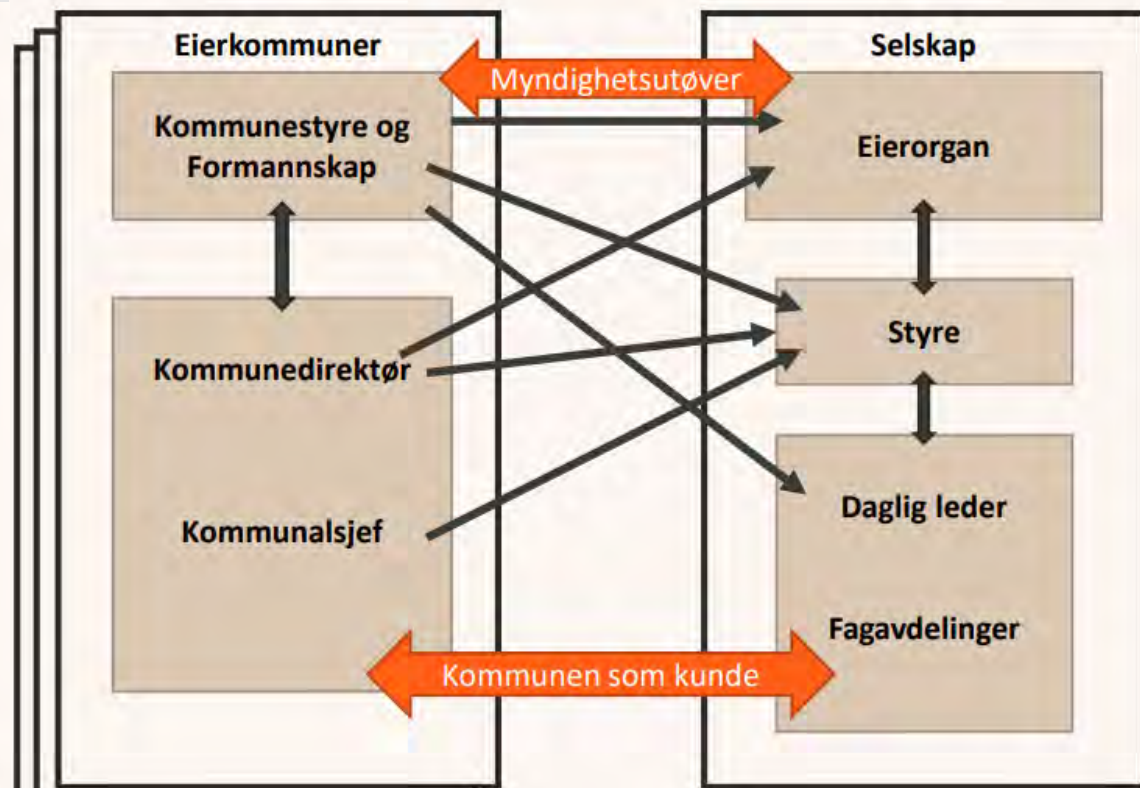

Når kommunen både er eier og kunde

Idealet

Virkeligheten?

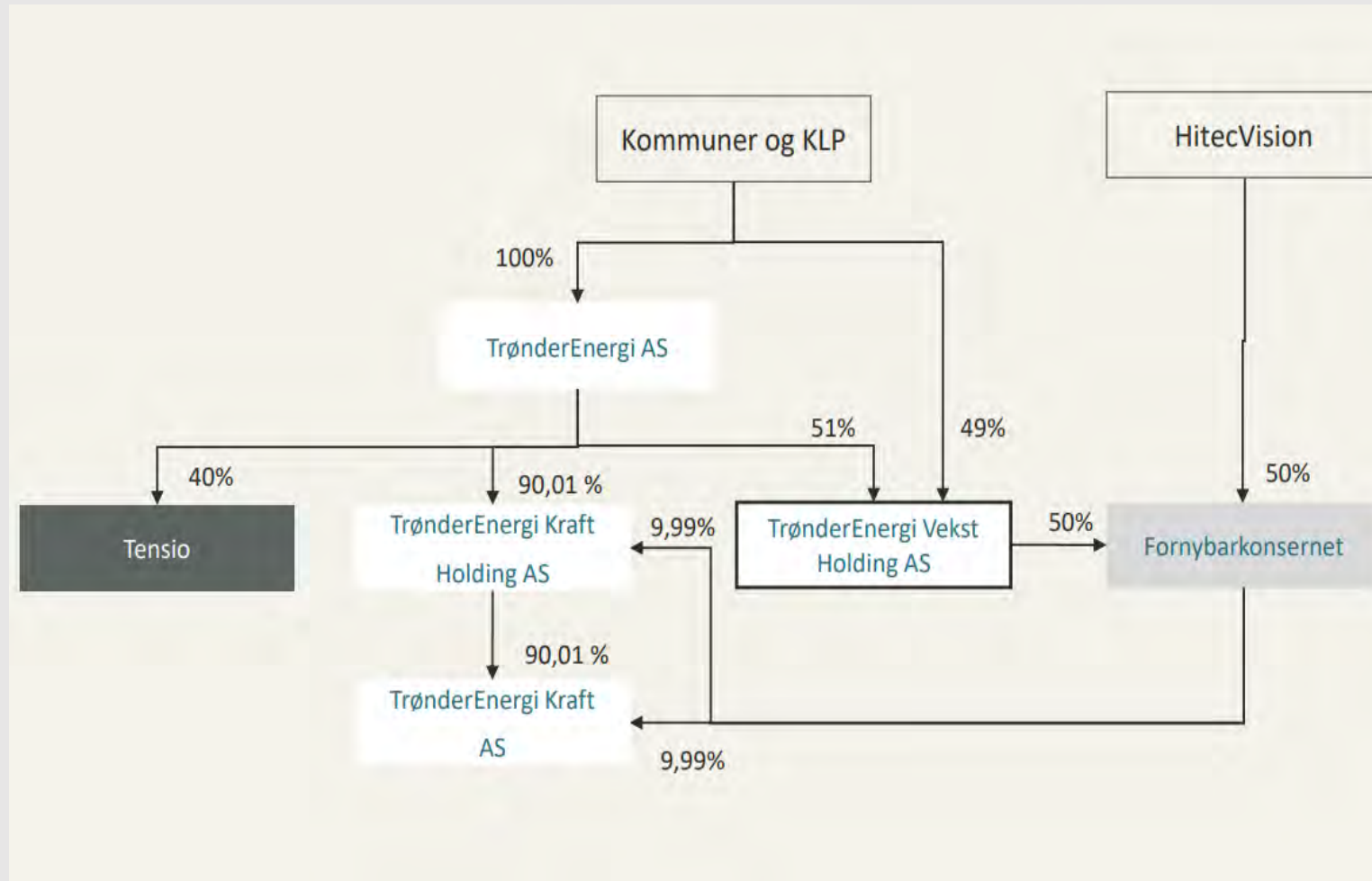

Komplekse eierstrukturer

Eksempel:

Selskapsstruktur i TrønderEnergi

- Kommunene eier to holdingselskap (100 % og 49%)
- Holdingsselskapenes eneste oppgave er å eie andre selskap
- Kommunene sitter ikke i generalforsamlingen til datterselskapene
- Krysseierskap mellom datterselskapene

Hva får kommunestyret vite?

Fra eierrepresentanten

- Saker til eierorganene?
- Protokoller fra eierorganene?
- Referat fra eiermøter?

Fra selskapene

- Informasjon om virksomheten?
- Regnskap og årsmelding?

Om måloppnåelse

- Innfris formålet med eierskapet?

Styringsdialogen

- Mandat til eierrepresentanten
- Sentrale folkevalgte som eierrepresentanter
- Eiermøter

- Selskapsspesifikke eierstrategier
- Forventninger til selskapet
- Formidle kommunens mål og krav til selskapene

Felles eierstyring

- Hvordan balansere sprikende eierinteresser?

«Å eie er å ville»

Eierstrategi 2021 for Lyses 14 aksjonærer

Styrets melding til eierne

2022

Industribygging i mer enn hundre år

God praksis

- Svare ut KS-anbefalingene
- Språk, omfang og kompleksitet
- Forutsigbar og tilstrekkelig informasjon til kommunestyret
- Tilstrekkelig ajourhold av eierskapsmeldingen
- Styrevalg på grunnlag av kompetanse
- Samordnet eierstrategi for selskap med flere eiere
- Lære av hverandre

KS FOLKEVALGTPROGRAM 2019–2023

Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll.

Lyst til å høre eller snakke mer om eierstyring?

Sunniva Tusvik Sæter
47 63 77 14
sts@revisjonmidtnorge.no

Margrete Haugum
95 23 30 07
mha@revisjonmidtnorge.no

RIM Revisjon
Midt-Norge
www.revisjonmidtnorge.no

Møtet slutt: 09:45

Neste møte i Representantskapet:

Signaturer protokoll:

Kent Ranum

Knut Snorre Sandnes

Unn-Elisabeth Tronstad

Innspill til kontrollutvalgets arbeid

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Leka kommune

Møtedato

22.05.2024

Saknr

15/24

Saksbehandler Einar Sandlund**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 24/270 - 4

Forslag til vedtak

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak. I denne saken fattes det ikke konkrete realitetsvedtak (som i øvrige saker).

Eksempel på tema som kan tas opp (listen er ikke uttømmende):

- *Deltagelse på kurs/konferanse*
- *Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte*
- *Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte.*

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Leka kommune

Møtedato

22.05.2024

Saknr

16/24

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/270 - 2

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger

Protokollen godkjennes i møtet.

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent